

GID LANGAJ



**Gid pou on ledikasyon
entèlijian**
Niméwo pwojé: 2024-1-PT01-KA220-SCH-000250257



**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.



TABLO KONTINI



03 APWANNAJ ADAPTATIF

18 APRNATISAJ OTOMATIK ADAN
EDIKASYON

38 GID PRATIK POU MÈ-LÉKOL

63 ÉTID KA

ASOU

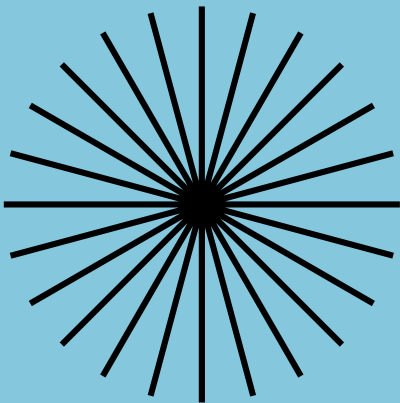
APW ANNAJ ADAPTATIF

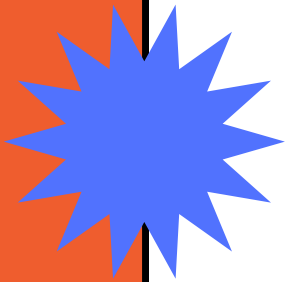


Sistèm pou apran pé fè vini pli fô, pli angagé epi fè élèvtravy plis po ni expérians aprantisaj personnel (Information Technology Division Services, n.d.).

Asou manniè tala, aprantisaj adaptatif ka ba répons ba chak pwoblem ba chak élèv, pa kon sé ansien métod ki ka di ke tout manmay ka apran an mem ritm épi sa met ka ba yo.

Epi parantisaj adaptatif ou ka respekté chak élèv pas ou ka ba'y sa i bizxen



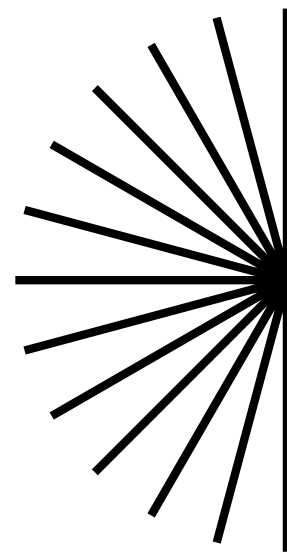


IPou di, an anliz, fèt kon l fo ba élèv pé fèt épi èd dowo adan an system ki ka ba yo dot zouti pou antré adan sa pou sav personnel

Ou oblijé analizé interaksion épi nivo chak élèv ka vréyé yo adan maniè aprané avansé pou chak manmay ké étidié. (Rincon-Flores et al., 2024).

Rincon-Flores (2024) ka di osi ke pou sa fèt ou ka sèvi algoritmes, évaliasion, viré anlè sa élèv sav é ajisté travay mèt la ki ka vansé douvan sa ki za bon kon sa ki pôkô fô

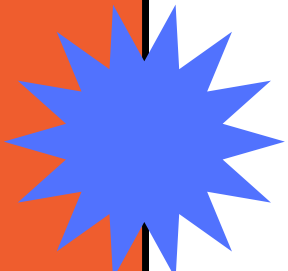
Manniè tala ki nouvel, i bon mem pas i ka ba élèv sa yo bien bizwen, vansé ansem an édikasion. Aprantisaj adaptatif vansé vit a sistem IA adan mod apran ka rantré an rézilta pou ou rivé



Aprantisaj adaptatif ka mété
kô'y an lè objektif jodi jou,
kontel dévlopman dirab
ODDépi an nanan objektif
n°4, bon model évaluasion.



Lè ou ka fè bon édikasion
ékitab, sistem adaptatif ka
ranjé tout moun é ka fè
élèvapran tout la vi. pou sé
mèt la , manniè travay tala ka
fè yo pasé di an tradision a an
manniè pli fasil, pas yo poto
mitan adan interprétasion épi
balan ba chak manmay ka
paran. Rol sé mèt la ka chanjé
pou sistem la o jok pa tout
moun.



Adan sé sal lékol la ou ni tout kalité élèv, sa ki pov sa ki rich é personnel diféran ki bizwen travy diféran. Ni adan élèv fok pousé yo pas yo ni kapasité mé yo pé èd motivsion, ni adan ki bizwen yo ba yo an balan tou long pou yo suiv sa yo pou apran pou sa antré an tèt yo. Diversité an lékol la pé vini di pwoblem pli spésifik kon tel dyslexie oubien yo pap é ni atansyon, ou bien yo ka brennin an pil, fok ba yo an soutien.



En jéjéral, metod ensènman traidisionel fèt pou lo bizwen tala, i ka kité dé ou twoi déyè, alos ki dôt pa anlè sa.

Aprantisaj adaptatif ka pa an koud men sa kip aka maché lè i ka fè aprantisaj peronalisé ki ka pran an kon't fos dévlopman chak élèv.

Tou't élèv paka wè sa yo ka apran mem manniè, yo ka pran an manniè yo. Par exanp, travay épi zié pli fasil épi multimédia, mé sa yo ka krié kinesthéniques, bizwen plis travay yon a lòt. Sistem adaptatif ka analizé sé model tala epi i ka bay o sa ki ka alé épi chak élèv pou y vansé.

AAprantisaj adaptatif ka fèt osi ba sa ki andikapé, yo pé ni an fonction vocale, travy yon a lòt, sa yo pap é fè épi model tradisionel.

Divèsite-a (sosyal osinon kiltirèl) sé osi on aspé ki pli fasil pou sèvi adan on sistèm ki ka adapté, paskè i pé entegwé kontini ki kiltirèlman adapté, é sa ka asiré ki sa yo ka bay sé étidyan-an ka rété aksè é ka respekté kilti é ras diferan





Sistèm aprantisaj adaptatif pa sèlman préparé pou géré divès chimen aprantisaj, mé yo ka permet osi, dapré Capuano é Caballé (2020), sèvi épi ajan konvèsasyon ki ni kapasité pou sa traité langaj natirèl, é ki ka kapab analisé émosyon sé étidyan-an pou ba yo an rpons ki adapté émosyonèlman, grâce é entélijans atifisyèl.

Progrè teknolojik, é an patikilyé entélijans atifisyèl, ka fè sa pli fasil pou mété aprantisaj adaptatif adan twa gran domenn : kontini adaptatif, sékans adaptatif é évalyasyon adaptatif.

Sé oteur-an ka di ki, an tèm kontini, sa sé rpons-la ki ni an wòl kle — konba ba konsèy osinon dokiman pou alé pli lwen, san chanjé lòd jénéral konpetans yo ni pou aprann.

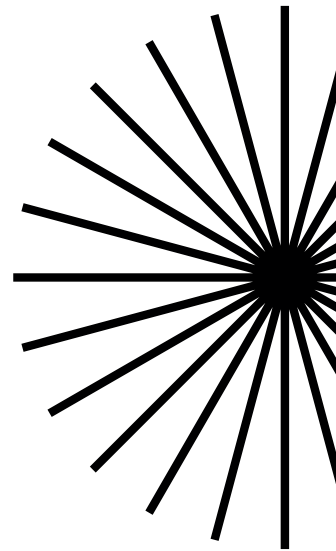
An menm tan, yo ka souliyé ki sistèm-lan ka san rété ranmasé é analisé tout sa ki ni pou wè épi jan étidyan-an ka entéragi épi li, é i ka rivé chanjé lòd kontini-a otomatikman pou sa sèvi pli byen étidyan-an.

Pou sa ki konsènen évalyasyon adaptatif, yo ka di ki sistèm-lan pé chanjé kèsyon sé étidyan-an ka wè, dapré sa yo rétéponn avan. Donk, difikilté kèsyon-an ka ogmanté si étidyan-an ka rétéponn byen, é si i ka trapé difikilté, kèsyon-an ka vin pli fasil (Capuano & Caballé, 2020).

LÈ POU SA ADAPTÈ

Lé zot ka sèvi épi aprantisaj adaptatif, sa ka vini plis é plis fasil. Divès zouti numérik ki pé sèvi pou aktivité lédikatif, ka toujou ni fonksyon entélijans atifisyèl ki déjà entegwé. Anba la, ou ké jwenn an lis aktivité/divès itilizasyon ki pé fèt épi zouti numérik, é ki pé édé w mété aprantisaj adaptatif adan tout jan léson :

- Pou sa adapté léson yo épi sa lé zélèv ni bizwen, ou pé sèvi épi DreamBox Learning, Smart Sparrow, osinon ALEKS. Sé zouti-tala ka sèvi épi entélijans atifisyèl pou sa personalizé aprantisaj-la ;
- Pou sèvi asistans konvèsasyon, konprann é rétéponn kèsyon lé zélèv an langaj natirèl, ou pé sèvi épi zouti kon chatbots é tité vityèl ;
- Pou entegwé dé bagay ki sòti adan jwèt, kon badj, pwen, é klasman, ou pé sèvi épi Kahoot! é lòt jwèt adaptatif kon Edmentum. Sé aktivité ludiques-tala sé bon zouti pou fè zélèv vini pli entérésé adan léson yo.



- Pou entegwé modil aprantisaj adaptatif ki ka suiv pwogrè zèlèv é adapté eksperyans aprantisaj-la épi léson yo, ou pé sèvi épi platfòm LMS kon Moodle é Blackboard ;



- Pou sèvi épi analiz pou amelyoré aprantisaj adaptatif — sa ka permet entèvensyon an bon lè é asistans ki ka adapté an tan réyèl — ou pé sèvi épi IBM Watson Education ;
- Pou pwopozé sipò aprantisaj dapré pwogrè é préféran chak zèlèv, ou pé sèvi épi sistèm ki entegwé adan platfòm liv nimerik kon SmartBook ki sòti an McGraw-Hill ;
- Sistèm ki entegwé adan platfòm liv nimerik, kon SmartBook McGraw-Hill, pé sèvi pou sa évalué répons konplèks épi teknik entélijans atifisyèl — kon sa ki ni adan Turnitin Gradescope. Yo pé osi entegwé épi sistèm jèsyon klas kon Canvas é Blackboard, pou sa sèvi pli flèch adan klas-la ;



- Pou sèvi épi notasion asistè pa lentèlijans atifisyèl (IA) pou lé dévwa ki ni on estrikti, kon lé kèsion a chwa miltip é lé pwoblèm nimerik, mé osi pou lé konteni ki pa ni estrikti, kon rédaksion é kòd pwogramasyon, ou pé sèvi èvè Gradescope. I ka permet fè an valwasyon ki djanm é efikas, tout an ba'y dé enfòmasyon pou chanjé estrateji lanmannyé moun ka montré, dapré rézilta lé zélèv ;
- Pou sèvi IA pou analizé lé pwoblèm ékri oben matematik lé zélèv, bay yo an répons oben an ti konsèy é pwopozé dé rézous pou yo alé pli lwen adan sav, ou pé sèvi èvè Socratic by Google. I pé adapté répons li dapré nivo difikilté é jan kèsion an pozé ba li ;
- Pou fè simulasyon entéraktif, sirtou adan matyé STIEM (Syans, Teknoloji, Injénié, É Matematik), é pwofité réalité ogmanté (AR) é réalité vityèl (VR), ou pé sèvi épi zSpace. Gras a'y, zélèv pé diséke an grinouy vityèl oben vizité sistèm solè an 3D ;
- Pou alé yon a lotèvè modèl 3D, kon kè an moun, planèt, oben viyé zafè istwa, ou pé sèvi èvè Merge Cube. I sèvi bon pou matyé kon biyoloji, lastronomi é listwa.



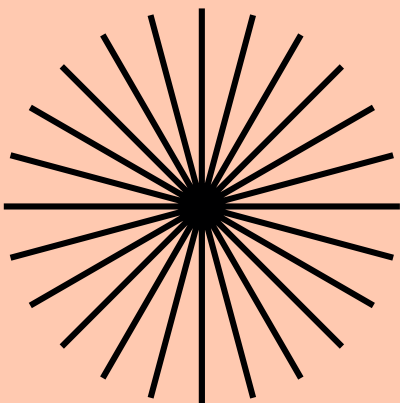
Piski gid-tala adan i an pwojé Erasmus ki ka chaché fè moun maîtrizé lang é fè lang ki pa palé an pil rivé pi lwen, la ni dézèmp ti zouti nimerik, é anpil ja adapté pou sèvi épi lansèyman adaptatif adan aprantisaj lang.

- Pou aprann lang épi an fonksyon jèsyon klas, profèsè pé mété léson pou zélèv é suiv pwogrè yo an plizyè lang, épi zouti kon Duolingo pou lékol. Aprantisaj adaptatif ja entegwé adan ekzèsis-li, pou ajisté nivo difikilté-a selon sa chak zélèv ka rivé fè. I sèvi osi épi fonksyon jwé-an-jwé (gamifikasyon), koté zélèv pé gadé pwogrè lé lòt ;
- Pou édé zélèv tradui an moman menm tout kalité tèks, vwa, é imaj an plis ki 100 lang, ou pé sèvi Google Translate. Fonksyon-tala sé an bon zouti pou zélèv ki jis ka koumansé apwann an lang ki pa lang manman-yo (kon sa ki sòti dé lòt péyi), pou yo konprann konsign, é sa palé épi lòt zélèv é profèsè);

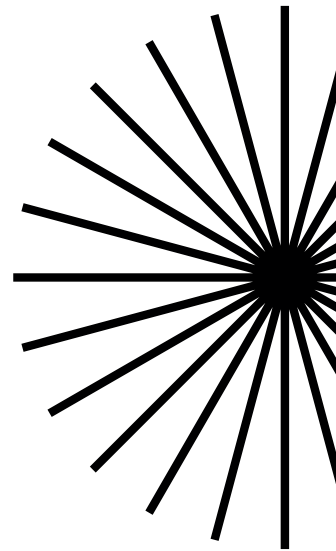
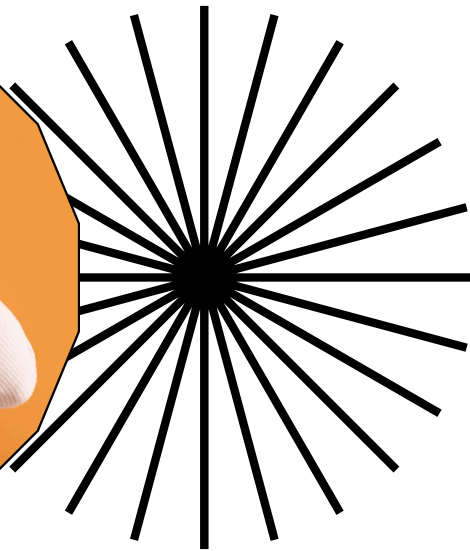
- Pou ba zélèv an asistans an plizyè lang, ki ka enkli lekti an vwa ot, diksionnè épi imaj, é fonksyon tradiksyon, ou pé sèvi épi Microsoft Immersive Reader (ki anndan Microsoft Office) épi lòt platfòm. Sa ka édé zélèv li é konprann kontini-a an lang manman-yo an menm tan épi lang yo ka aprann.



- Pou asiré an bon kominikasyon miltilang ant profèsè é paran, ou pé sèvi épi aplikasyon TalkingPoints. I ka tradui mizajou-a otomatikman an lang préféré sé paran-an, é sa ka fè kolaborasyon-a pli fasil é ka soutni zélèv migran yo
- Pou ba an platfòm kolaborasyon an liy ki ka sipòté langaj diferan é mesaj multimédia, ou pé sèvi Padlet. Zélèv pé pataj kontini an lang manman-yo, menm lè yo ka aprann palé lang klas-la ;



- Pou pwofité an platfòm aprantisaj sosyal épi opsyon tradiksyon pou mesaj, kèsyonè, é dévwa, ou pé sèvi Edmodo. Gras é aprantisaj adaptatif, i ka permet profèsè kréyé léson ki personnalisé pou rétépond a tout kalité bezwen langaj ;



- Khan Academy pé sèvi pou kréyé kontini léson an plizyè lang — kon espanyòl, fransé, é pòtigè. Fonksyon adaptatif li ka ba ekzès ki adapté dapré jan zélèv ka avansé.



- Pou pwofité an zouti ki ka édé épi alfabetizasyon, é ki ka ba sèvis tradiksyon, lekti an vwa ot, é asistans pou rédaksyon, ou pé sèvi Read&Write by Texthelp. Fonksyon adaptatif li ka adapté épi nivo konpetans lé zélèv ni an lekti é rédaksyon, adan plizyè lang ;
- Pou fè aktivité ki fèt espésyalman pou moun ki ka aprann lang anglé, é ki ka sèvi kontini animé é atiran pou vokabilè, gramè é kouté, ou pé sèvi BrainPOP ELL. Sé quiz é aktivité adaptatif li ka ajisté dapré sa chak zélèv ja sav an langaj ;
- Pou bay kontini langaj ki otantik, kon podcast é atik, ki adapté épi nivo é sa zélèv ka enmen, ou pé sèvi LingQ. I ka ofè diksionnè entegwé é asistans pou tradiksyon



McGuire (2021) ka mété an avan an lis dé avantaj posib ki ni adan aprantisaj adaptatif

- Sa ka ankourajé réyisit é lendépendans zélèv, paskè tout sa lojisyèl aprantisaj adaptatif-la ka ranmasé konnen é ka afiché, i ka permet zélèv wè ki kontini yo ni toujou pou travay asi-y.
- I ka respekté ritm aprantisaj chak zélèv, é i ka permet yo konsantré asi kontini yo toujou ni difikilté épi ;
- I ka gidé zélèv adan aprantisaj-yo, tout an respektan lobjektif, léson, aktivité é évalyasyon matyè-a. An menm tan, i ka ba profèsè enfòmasyon pou sav si ni bizwen adapté sé kontini-an osinon stratéji-a, pou yo matche pli byen épi lobjektif jénéral matyè-a ;
- I ka ba enfòmasyon ki enpòtan pou profèsè é lé zot (kon moun ki ka suiv rézilta) sa idantifyé nivò zélèv osinon ti-gwoup zélèv — kon minotité osinon sa ki ni difikilté ekonomik ;



- I ka permet profèsè é sé moun administrasyon-an ba soutyen an bon moman ba zélèv ki idantifyé kon ni bizwen ;
- I ka permet yo konparé donner ki la jòdi épi sé donner avan, pou sa wè ki aspé yo pé amelyoré an aprantisaj zélèv yo ;

Pou vréman pwofité tout avantaj aprantisaj adaptatif, fo sèvi épi lapwoch ki bazé asi rechèch, an planifikasyon pedagogik ki réfléchi, an stratéji ki byen mété an plas, pwosesis pou toujou chaché amelyoré, é voutan pou fè bagay an mانيه jis é ba soutyen lé zélèv, jan McGuire (2021) ka di.



Riférans

Capuano, N. é Caballé, S. (2020). Teknoloji aprantisaj adaptatif. *AI Magazine*, 41(2), 97-99.

<https://doi.org/10.1609/aimag.v41i2.537>

Sèvis divizyon teknoloji enfòmasyon. (san dat). Aprantisaj adaptatif. Montclair State University.

<https://www.montclair.edu/itds/digital-pedagogy/pedagogical-strategies-and-practices/adaptive-learning/>

McGuire, R. (2021). Ki sa aprantisaj adaptatif é kijan i ka fonksyoné pou pwomouvwa jistis an lékol sipéryè ? Every Learner Everywhere.

<https://www.everylearnereverywhere.org/blog/what-is-adaptive-learning-and-how-does-it-work-to-promote-equity-in-higher-education/>

Rincon-Flores, E. G., Castano, L., Guerrero Solis, S. L., Olmos Lopez, O., Rodríguez Hernández, C. F., Castillo Lara, L. A., & Aldape Valdés, L. P. (2024). Amelyoré pwosesis aprantisaj é lanséyé an itilizan an stratéji aprantisaj adaptatif. *Smart Learning Environments*, 11(27). <https://doi.org/10.1186/s40561-024-00314-9>

Aprantisaj otomatik an lékol

Aprantisaj otomatik sé on ti branch ki ka sòti nan entèlijans atifisyèl (IA), ki ka fè machin é òdinatè ka imité jan moun ka aprann, ka fè travay tousèl é ka amelyoré presizyon yo an sèvi épi anlo donn (IBM, san dat).

Adan pratik, aprantisaj otomatik sé kréasyon sistèm é òdinatè ki ka fonksyonné tousèl, san on pwogramatè bizwen mété an kòd klè pou on travay spésifik. Sa ki ka fè teknoloji-a avansé, sa ka mennen anlo inovasyon é pwogrè asi plizyè domèn, mé i ka poté osi plizyè défi lè yó vlé mété'y an aplikasyon.

Adan pati-tala, nou kay gadé kijan aprantisaj otomatik ka sèvi an lékol, sa ki ka fè'y enpòtan, é tou ki enpak i pé ni. Apre-sa, nou kay montré kèk ekzamp pratik ki ka moutwé kijan aprantisaj otomatik ka aplike adan lékol, é nou kay fini épi défi ki ni lè yo vlé sèvi épi'y adan mitan lékol.

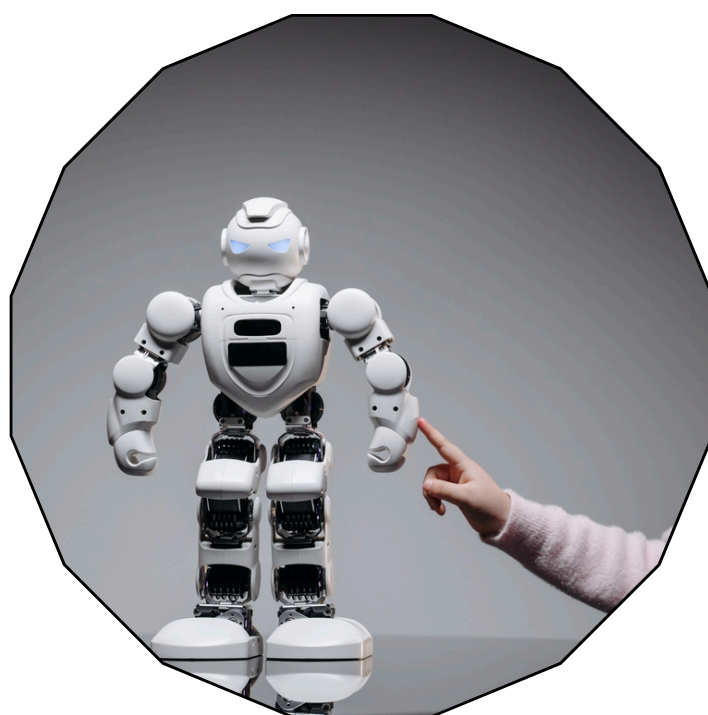


Mètòd é eksperyans aprantisaj ka kaavansé é dévlopé an gran biten lè yo entégwé teknoloji aprantisaj otomatik adan lékol tradisyonèl adan tout nivo.

Jan Joseph é Nwankwo (2024) ka di, sistèm é aplikasyon aprantisaj otomatik pé ba zélèv é pwofesè zouti é chans ki ka poté an chanjman gran nan jan aprantisaj ka fèt. Précizman, sistèm ki sèvi èvè aprantisaj otomatik pé ka fè jan zélèv ka aprann an pli bon, pandan i ka fè mètòd lanséyé pli sistematik é pli senp pou pwofesè yo.

Menm jan-an, Forero-Corba é Bennasar (2024) ka mété an avan lenpòtans entégrasyon teknoloji sa yo ka sòti kounyé-a adan lékol, paskè yo ka pote inovasyon ki ka fè léxperyans zélèv yo pli atiran é ki ka fè yo anvi aprann plis

An plis, yo ka ogmanté aksè é enklizyon adan klas-la, paskè yo pé sèvi pou sipòté zélèv ki ni bizwen edikatif espesyal, zélèv ki ni andikap, oswa zélèv ki sòti an lòt kiltir, sosyété, osinon langaj (Martins épi lòt, 2024).



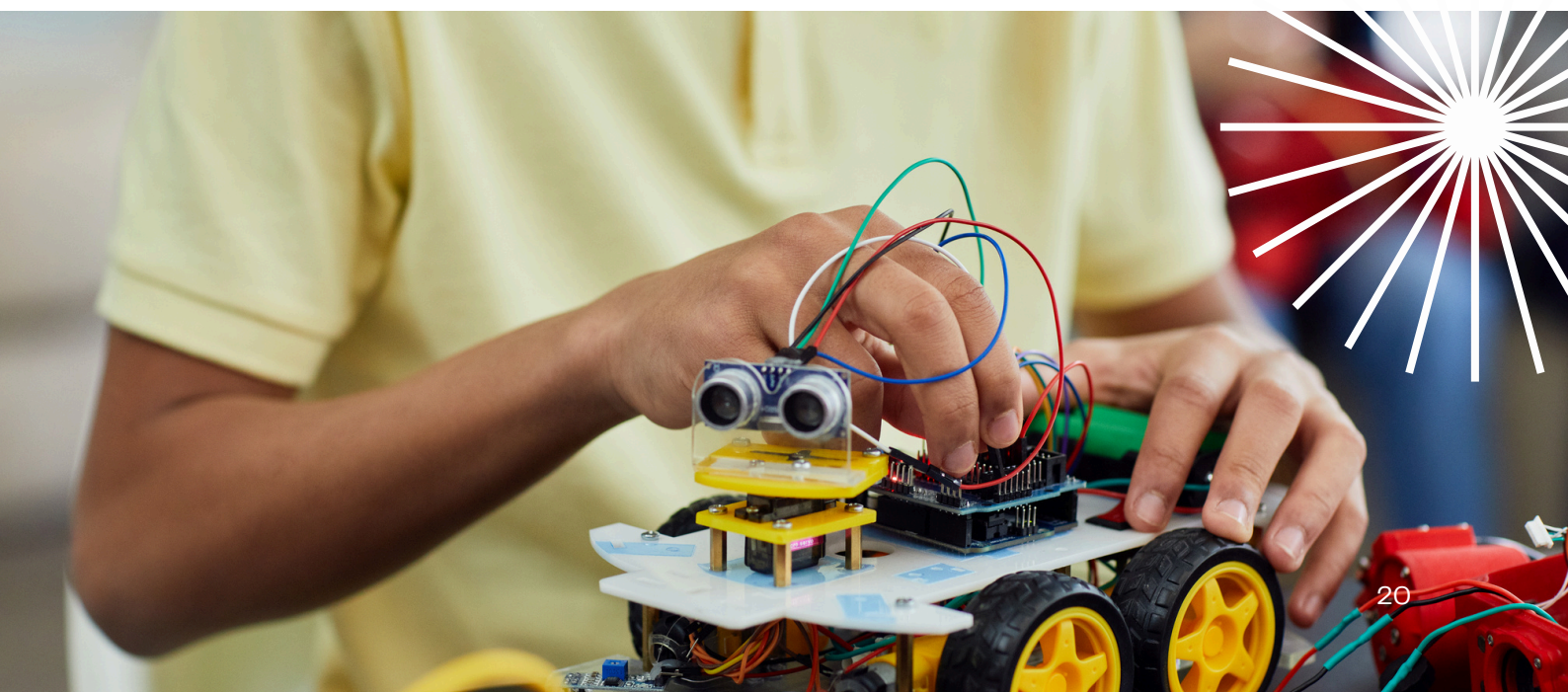
Mé ki chans é ki avantaj ki ka vini lè yó entégwé teknoloji ki bazé asi aprantisaj otomatik (ML) an lékol primè é segondè ? Ann gadé ansanm on ti lis dè pi pli enpòtan :

Aprantisaj é éd personnalisé

Yonn dè pli gran avantaj lè yo sèvi teknoloji ki bazé asi aprantisaj otomatik (ML) adan klas-la sé pou fè chak zélèv jwenn chans aprann ki ka rété asi sa i bizwen é sa i enmen (Fomunyam, 2022 ; Joseph & Nwankwo, 2024).

Sa vlé di yo ka adapté matjé lanséyé é aprantisaj-la asi bizwen é gou chak zélèv, é yo ka konèt sa chak zélèv ka bizwen plis èd asi on sèten bagay an patikilyé.

Sa ka fèt paskè sistèm ki bazé asi ML pé ka scan anlo donn vit vit, ka wè modèl é bizwen ki ka parèt adan lòt ka menm jan, é dépi sa, i ka pwopoze stratégi é mètòd ki pé édé zélèv-la.

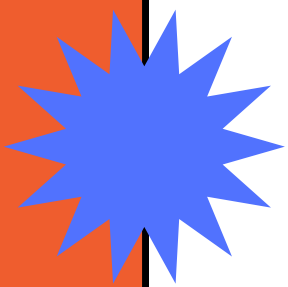




Amelyorasyon angajman zélèv yo

Lè yo entégwé teknoloji modèn é lè yo amelyoré pwogram lékol, sa pé ka édé résoud pwoblèm angajman zélèv yo é ki jan yo ka patisipé aktivman adan aprantisaj-la. Dapré dènnnyé chif Eurostat (2024), 10,6% zélèv ki ni 14 a 16 an an Ewòp pa ka swiv lékol segondè, sa ka vini paskè sistèm édikatif pa ka mété an plas on anbyans aprantisaj ki inklizif, aksèptab é ki ka fè zélèv yo anvi patisipé.

An konsékan, sistèm ki bazé asi aprantisaj otomatik (ML) kay mété ba pwofesè é administratè lékol zouti é matjé nouvel ki ka édé yo fè léxperyans edikatif zélèv yo pli enteresan é atiran, konsa yo ka konbat pwoblèm dékrochaj lékol é mank patisipasyon aktiv.



Évalyasyon efikas asou pèfòmans zélèv yo

Jan Chassignol épi lòt
(2018) ka montré,
aprantisaj otomatik pé
jwé on wol enpòtan pou
fè évalyasyon pèfòmans
zélèv yo pli efikas é jis
an lékol-la.

Avantaj pwosesis-la ka résimé kon
sa :

- Évalyasyon tousèl é kontinyèl :
Paske sistèm ki bazé asi ML ka
travay vit asou anlo donn,
pwosesis évalyasyon an, kon on
ekzamen ekri, pé fèt rapidman,
menm tousèl. An plis, teknoloji-
tala pé sèvi pou swiv
évalyasyon zélèv yo pandan
onlo tan.
- Posibilite pou rafiné évalyasyon
: Teknoloji-tala pé édé pwofesè
jwenn stratéji aprantisaj é
lanséyé pli efikas pou chak
zélèv selon fòs yo, épi
personnalisation pwosesis
évalyasyon an pou genyen pli
bon rézilta.
- Modèl prédiksyon é rétroaksyon
personnalisé : Teknoloji ki bazé
asi ML pé itil pou ba on
évalyasyon ki plis jis pou chak
zélèv. Sistèm pé bay
rétroaksyon personnalisé dapre
not zélèv-la ja pran, an menm
tan i pwopoze on chimen
aprantisaj spécifique é détaillé pou
chak moun.



Simplifikasyon matjé pedagogik

Kon nou ja palé an pawòl, teknoloji ki bazé asi aprantisaj otomatik ka fasilite pou évalyé pwogrè zélèv adan lékol, épi i ka mété an relasyon an kijan matjé aprantisaj é mètòd lanséyé yo ka afèkté rézilta zélèv-la.

Sé poutji klè, gras a itilizasyon teknoloji aprantisaj otomatik, pwofesè ka kapab déterminé ki konsèp ki difisil pou zélèv konprann é/oswa ki ka sèvi ak matjé ki pa adapté pou laj, ni nivo édikasyon, ni kapasité zélèv yo (Joseph & Nwankwo, 2024).

Teknoloji é stratéji-tala ka kapab dékouvè pati diferan adan matjé pedagogik-la ki plis moun pa ka konprann, é yo ka édé pwofesè fè chanjman é amelyorasyon ki bizwen.

Yo ka sèvi osi pou édé spékifikman zélèv ki bizwen èd espesyal, kon zélèv ki ni on lang manman ki diferan é/oswa ki sòti adan on péyi lòt, zélèv ki gen andikap, ou byen sé zélèv ki ni bezwen édikatif patikilyé.



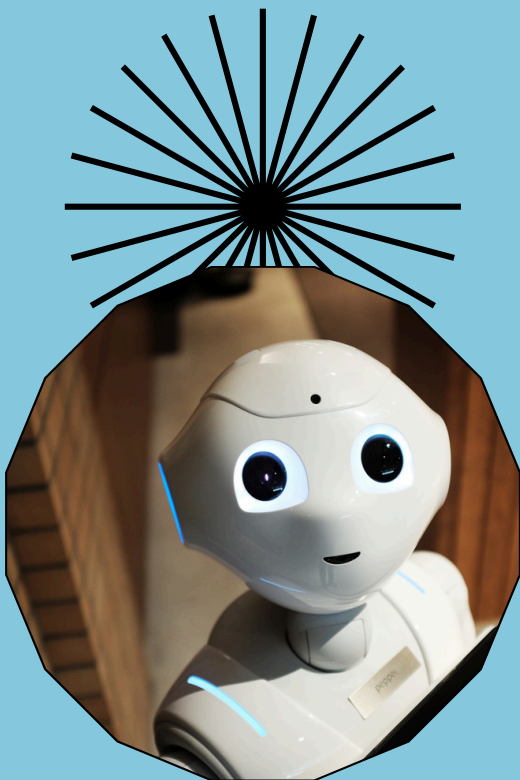
Famisialisasyon èvè zouti é teknoloji nòmèwik

Dévolpman konpétenn nòmèwik zélèv yo sé on an di béswen fondanatal pou sistèm édikatif modèn yo. I fo zétidyan jwenn kontak é vin abityé èvè zouti nòmèwik é teknoloji ki pli dèrnyé, pou yo pé réyisi adan karyè pwofesyonèl, sosyòl é pèsònèl yo.

Sa ka montré enpòtans entégrasyon é itilizasyon aktiv teknoloji ki bazé asi aprantisaj otomatik (ML) adan kontèks édikatif, paskè yo bay pwofesè é zétidyan chans pou pran ekspéryans é devni plis konèt adan itilizasyon yo.

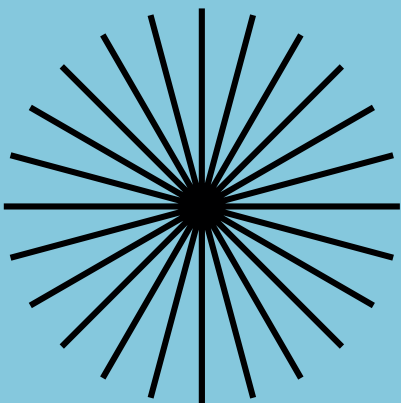
Itilizasyon aktiv é régilyé teknoloji-tala pandan kou é pwosesis évaluasyon, an plis ki ka fasilite ekspéryans aprantisaj é lanséyé, ka sèvi kon on stratéji idéal pou pèmèt zétidyan sèvi é angajé yo èvè sa kalite teknoloji asistan modèn-la é nouvo méthodoloji aprantisaj inovatè, é pou aprann plis asi yo.

Menm si, a premye gad, itilizasyon teknoloji ki bazé asi aprantisaj otomatik pé parèt ki pa fasil pou sèvi adan sal klas jòdi-a, i enpòtan pou sav onlo teknoloji é sistèm ki ka sèvi asi baz-la ja ka sèvi adan édikasyon formèl é informèl adan tout péyi asi latè. Sa sòti adan koutyans ki aprantisaj otomatik sé toujou on sijè ki pa trò konnèt pou an gran manmajoun.



An pli gwo pati sistèm ki bazé asi aprantisaj otomatik ki ka sèvi jòdi-a ka kouvè byen bizwen aprantisaj é lanséyé swivan :

- Pèsonalisasyon chimen aprantisaj pou zétidyan yo
- Aprann lang
- Ajisté matjé pèdagogik pou satisfè bizwen zétidyan ki ni béswen èd espesyal
- Évalyasyon pwogrè zélèv yo
- Asistans ba pwofesè pou fè kour yo pli atiran é entèaktif



Men dépi onlo sistèm ki pli enpòtan ki bazé asi aprantisaj otomatik ki ka sèvi aktivman adan pwosesis édikasyon formèl é informèl :

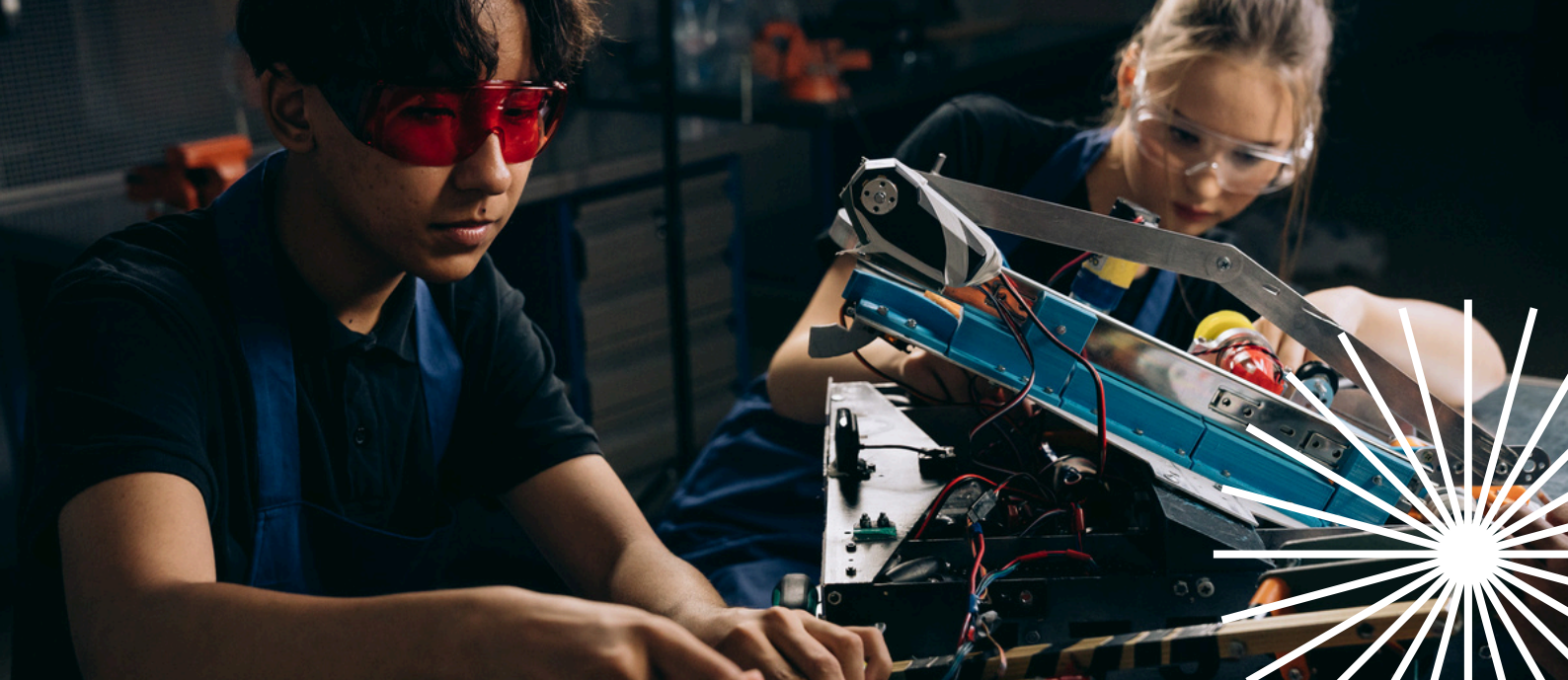
Duolingo

Duolingo sé sansib an pi gwo platfòm aprantisaj lang anlè latè. I ofè on bann kou kout pou anlo lang, é entèfas li ki entèaktif é amizan fè'y vin popilè asi itilizatè adan tout péyi asi latè.

Duolingo sé on platfòm ki bazé asi aprantisaj otomatik (ML), paskè yo fè'y ak itilizasyon algorithm ki pèmèt yo pèsonalisé kour yo an fonksyon nivo é préferans chak moun ki ka aprann. Algorithm avansé yo ka fè platfòm-la ofè plizié chimen aprantisaj pou chak itilizatè, adèté eksperyans aprantisaj-la a bizwen endividyèl yo. Yo ka affiné é ajisté kour yo tou an fonksyon dé rétroaction ki sòti adan moun ki ka sèvi é kòmantè yo ka ban yo.

Duolingo montré on bon jan mwayen ki efikas pou initiyé timoun adan on nouvo lang, é i édé anpil zétidyan ki ni on lòt lang ou on lòt kilti ki vini adan lékol.





Gradescope manniè Turnitin Ka wouè`y

Gradescope sé on platfòm an liy ki pèmèt zétidyan é pwofesè yo ka évalué é noté travay zétidyan yo, é bay kòmantè ki ka édé.

Sistèm kolaboratif-la ka sèvi aprantisaj otomatik (machine learning) pou fè notasyon travay lékol-la. I vini on zouti enpòtan pou pwofesè, paskè i ka ba yo chans pou yo ka évalué vitman é byen devwa zétidyan yo an liy é ka suiv pwogrè yo.

Donné pwofesè yo ranmase yo ka sèvi apré pou trouvè ki konsèp zétidyan yo ka jwenn difisil, é osi pou dékouvè si ni on zétidyan ki bizwen on èd espesyal.

Pwosesis-la ka fè travay pwofesè yo pli fasil, é ka ba yo posiblité pou yo pli adaptab é fleksib an métòd ansèyman yo.

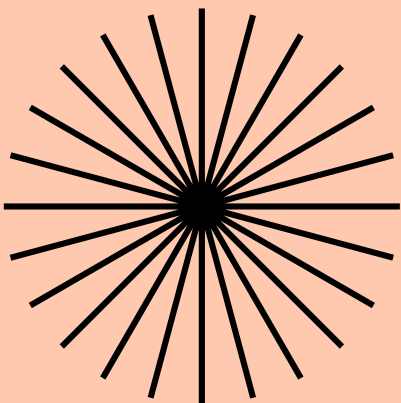
Course Hero

Course Hero sé on platfòm aprantisaj anliy ki fèt tout antyéman èvè teknoloji aprantisaj otomatik (machine learning).

Platfòm-la ka pèmèt itilizatè yo suiv on chimen aprantisaj ki konplètman pèsonalizé, ki fèt dapré sa yo mété anlè, nivo yo, bizwen yo é preferans yo. Itilizatè yo ka chwazi kou nan pliziè domèn é sektè.

Course Hero sé on zouti an gran itilizasyon pa pwofesè toupatou nan péyi, paskè i ka prezanté sijè ki konplèks an on fason ki senp é ki atiran. Gras a kapasité i ni pou adapté a laj é nivo zétidyan yo, i ka bay konesans an ti pati ki fasil pou tout moun konprann.

I ka osi ofri lékol é sistèm édikatif on bèl chans pou yo amelyoré é mété ajou matyè yo, pou fè yo pli enklizif é aksèptab pou tout zétidyan.



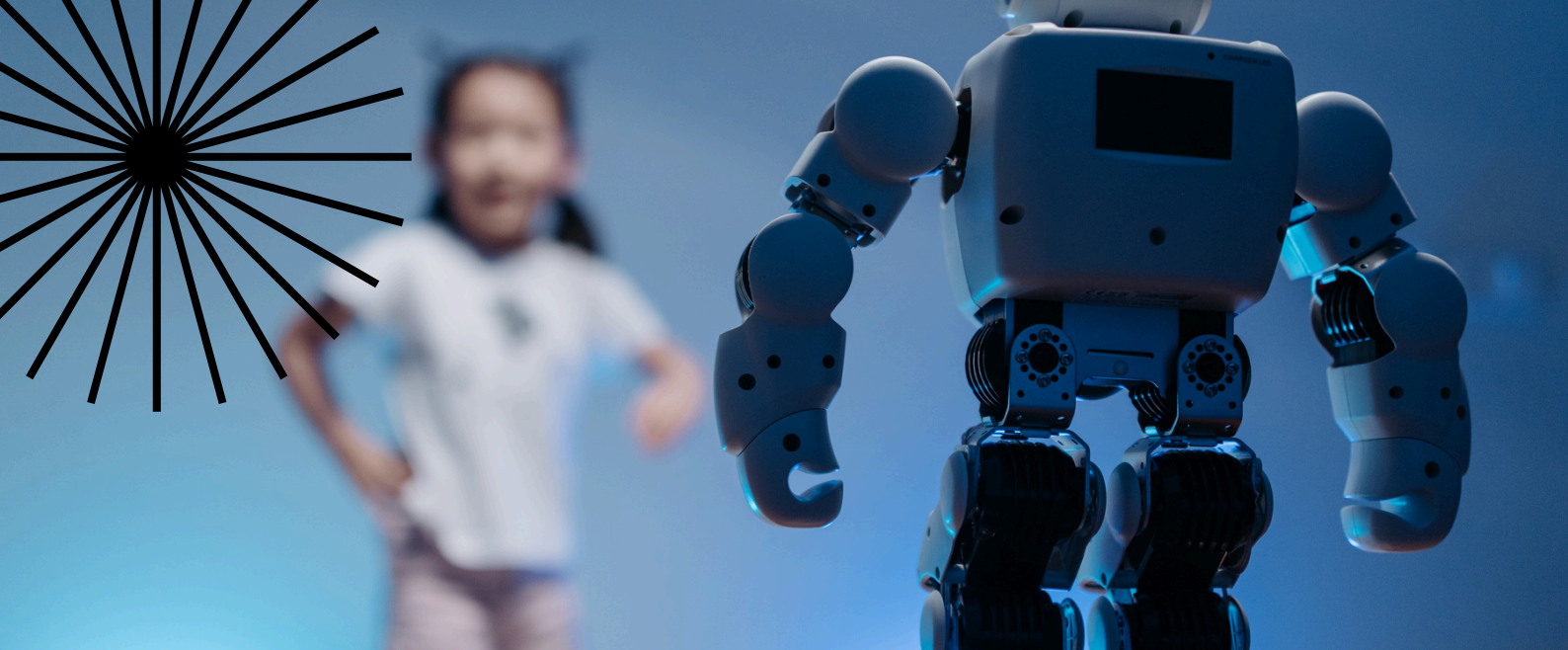


ALEKS - McGraw-Hill

ALEKS sé on platfòm pou fè évaluasyon épi bay èd, ki fèt épi èd algoritim aprantisaj machin, ki ka fè travay-la tousèl.

IYo sèvi èvè li pou wè ki manyè chak timoun ka aprann, ki sa y konnet, an fonksyon di jan y ka fè, di nòt yo épi lòt bagay.

Sé on zouti ki enpòtan pou pwofesè, paskè sistèm nan ka ba yo konsèy pou yo ka ajisté matyè a pi byen pou chak timoun, épi an menm tan ka ba yo nouvel sou ki jan timoun yo ka pwogrèssé.



IMété teknoloji nouvo adan lékòl pa toujou fasil. Pou sistèm edikasyon ka sèvi byen èvè yo é fè bon rézilta, y bizwen simyé plizié dé bagay ki ka ka fè difikilté. Twazyèm pati a ka palé di onlo dé sa ki pli enpòtan, kon :

Konsidération ézik

Sèvi èvè teknoloji ki sèvi èvè aprantisaj machin adan klas ka mété anlo pwoblèm ézik (Joseph & Nwankwo, 2024)..

Pwofesè yo dwèt asiré ki teknoloji y ka sèvi a fèt an bon jan fason pou pa ni okenn enjistis, okenn préjijé kont on moun ni on gwoup, pou konbat inégalité, épi pou tout moun ka konprann klèman kijan sistèm nan ka maché.

Timoun yo menm, yo dwèt konprann enplikasyon ézik pou yo, paskè sé biten y ké kontwéwé tout vi yo, an lékòl kon an travay.



Fòmasyon pwofesè yo pa ase

Anvan pwofesè yo sèvi èvè teknoloji ki ka aprann tou sèl (apwentisaj otomatik), yo dwé asiré ki yo byen konnet kijan pou sèvi èvè yo épi kijan pou entégwé yo byen an kou-a épi jan yo ka ansegné pou ka fè yo ka bay pli bon rézilta.

An plis, pwofesè yo dwé ba timoun yo bon jan anstriksyon klè épi gadé yo bien pandan tout pwosesis aprentisaj-la pou évité ki yo pa ké ké byen konprann osinon sèvi èvè teknoloji-a an twòp. Sa ké fè aprann-la vin pli fasil épi sa ké édé timoun yo plis.

Dènye bagay, pwofesè yo dwé konnet règ éthik ki ka alé èvè sèvi teknoloji ki ka aprann tou sèl la, pou yo pa ka fè anyen ki ka déranjé dwa timoun yo ou ka vyolé vi privé yo.

Pèrtinans sistèm lan

Sistèm yo ka sèvi an lékòl la dwé toujou bien vérifié épi testé pa pwofesè, moun ki ka dirijé lékòl la, épi espè an domèn lan, pou asiré yo ka maché bien pou tout timoun, kèlkèswa laj yo, nivo lékòl yo, osinon lang yo ka palé (Forero-Corba & Bennasar, 2024).



Sa ka permet sistèm lékòl la asiré pèsonn pa lésé déyè épi chak timoun ni menm chans pou sèvi èvè teknoloji-a. Si sa pa ka rivé, sé pwofesè a épi tout moun ki an lékòl la ki ni dévwa pou soutni chak timoun ki pé ni difikilté pou sèvi sistèm lan. Si sa pa ka rési résoud pwoblèm inegalité-a, sé sistèm lan ki dwé chanjé épi mété on lòt ki pli bon.

Tout dénié pwogrè teknoloji épi jan sa ka chanjé vit ka ba pwofesè anlo zouti pou yo sèvi. Men, fò toujou mété anlo tès épi gadé byen avan sèvi yo, pou pa mété plis pwoblèm douvan.





Pwoblèm lajan

Pou entegwé teknoloji ki bazé asou ML (apwann otomatik) an lékòl piblik tradisyonèl, sa ka kout chè. Sé sa ki ka fè lékòl ki an zòn difisil pa ka pé pwofité adan sé inovasyon tala. Sa ka afékté nivò lédikasyon tout sé timoun-lan.

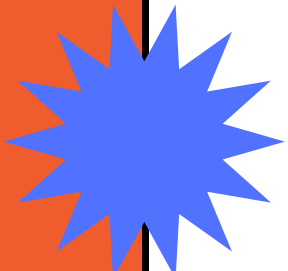
Menm si ni anlo sistèm ML ki gratis asou Entènet, ni lòt ki mandé pou péyé abònman. Anlo fwa, sé pwofesè-a épi lékòl-la pa ni lajan pou sa, é sa ka fè yo pa ka sèvi ditou èvè sé sistèm tala.

An plis, lékòl ki an zòn pli pòv pa ni zouti teknoloji ki nésésè (konpyoutè, pwojektè, tab entéraktif...) pou sèvi èvè sé nouvo sistèm tala an sal klas-la. Sa ka agrandi plis ékart-la ant lékòl ki ni mwayen é lékòl ki pa ni mwayen.



Tout sa nou fini gadé anlè difikilté a klèman montré nou ki manniè ML pa pé entegwé adan lédikasyon si sé kritè é règl-la pa ka suiv.Men sa ki pé édé pou dépasé sé difikilté tala :

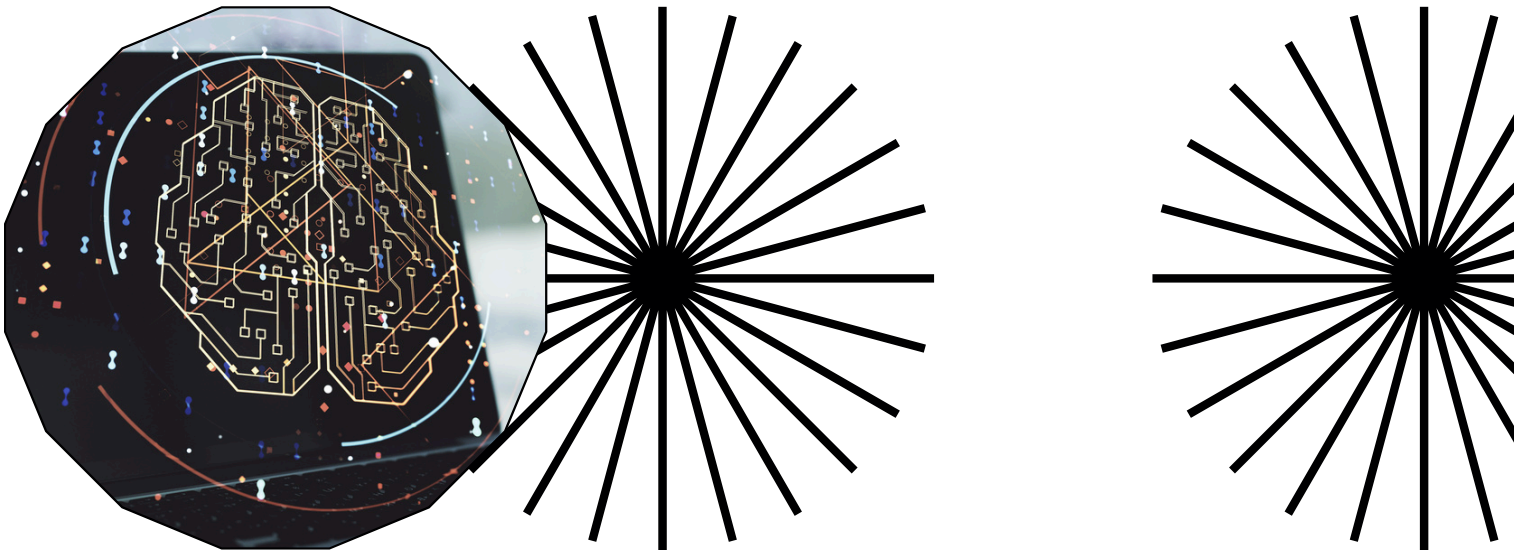
- An finansman kòrèk sé lékòl-la pa gouvèlman-an
- An fòmasyon apwopriyé pou sé pwofesè-a, pou yo sa sèvi bien èvè sé nouvo teknoloji tala adan lékòl-la
- Pwosesis pou testé é kontwolé an bel manniè avan yo entegwé an nouvo sistèm an sal klas
- Kréyasyon dé gid itilizasyon ki fasil pou swiv, pou édé sé élèv-la ka aprann sèvi èvè sé nouvo teknoloji tala
- An soutyen pèsounalisé pou élèv ki ni bezwen
- Kréyasyon an gid etik pou pwotéjé sé done pèsounèl élèv-la



Sé dézyèm pati liv
“Linguistic Pathfinder”-
tala ba nou anlo
lenformasyon asou
manniè teknoloji ML pé
sèvi an domèn lékasyon.

- Nou montré ki apwann otomatik pé bay anpil avantaj pou lékasyon, é ki sa pé édé ni élèv, ni pwofesè an chimen lékasyon yo. Sé wòl ML an kréyasyon chimen apwann pèsennalisé té mété an avan, pou édé diminé sé diférans ki pé ni ant élèv.
- Nou ba dé egzàn konkrè asou manniè nouvo teknoloji tala pé ja sèvi an sal klas, san ni bizwen fè an gran réform adan sistèm lékòl-la.
- É finalman, twazyèm pati odil-la té mété anlè dé défi ki ka rivé lè nou vlé sèvi èvè sé nouvo manniè travay tala, é nou té pwopozé dé solisyon pou mété asistans adan lékòl é ba sé pwofesè-a sipò yo ni bezwen pou sèvi èvè sé zouti tala.

RIFERANS

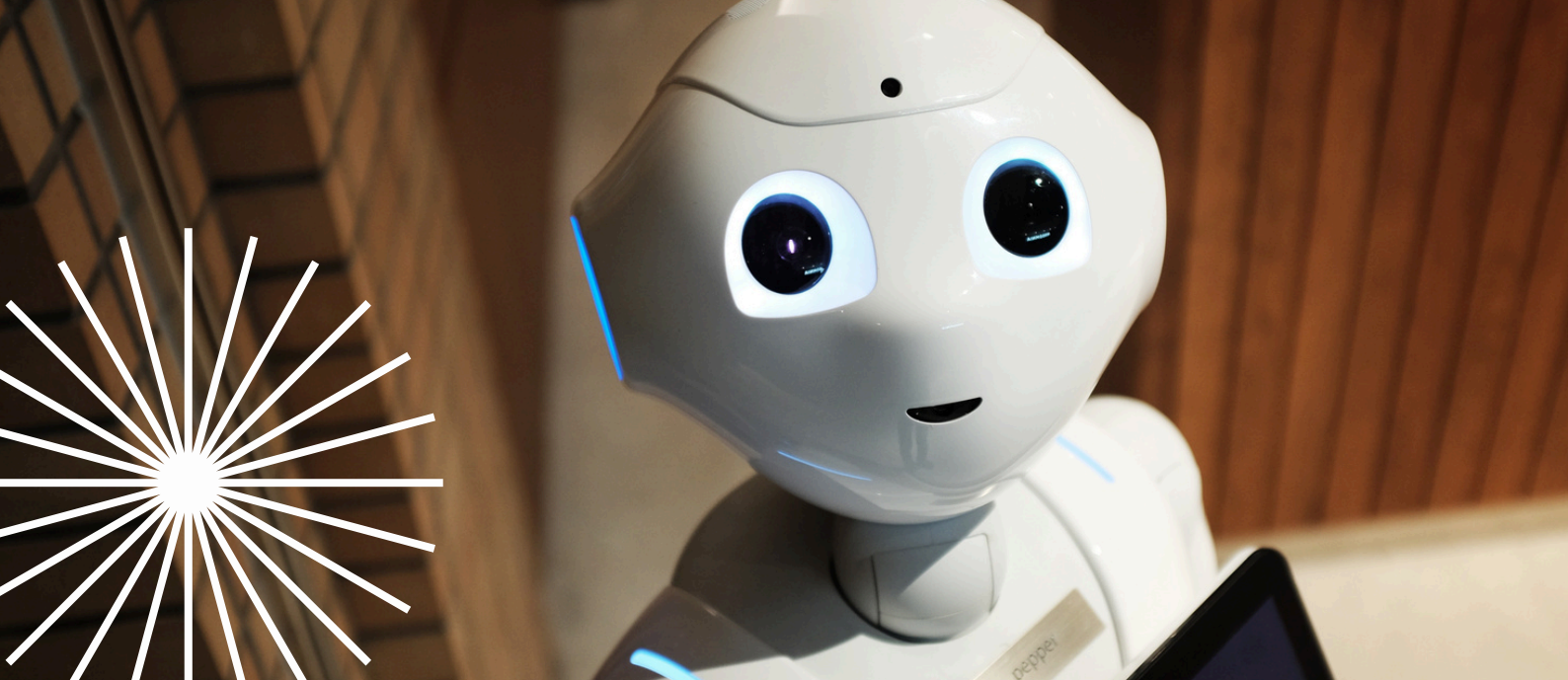


Riférans:

Chassignol, M., Khoroshavin, A., Klimova, A., & Bilyatdinova, A. (2018). Artificial Intelligence trends in education: a narrative overview. *Procedia Computer Science*, 136(1877-0509), 16–24. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2018.08.233>

Eurostat. (2024). Secondary education statistics. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Secondary_education_statistics

Fomunyan, K. G. (2022). Machine learning and stem education: Challenges and possibilities. *International Journal of Difference Equations*, 17(2).



Forero-Corba, & Bennasar, (2024). Techniques and applications of Machine Learning and Artificial Intelligence in education: a systematic review. *ProQuest*, 27(1), 209–238. <https://doi.org/10.5944/ried.27.1.37491>

IBM. (n.d.). What Is Machine Learning (ML)?. <https://www.ibm.com/think/topics/machine-learning>

Joseph, O., & Nwankwo, C. (2024). Integrating AI and Machine Learning in STEM education: Challenges and opportunities. *Computer Science & IT Research Journal*, 5, 1732–1750. <https://doi.org/10.51594/csitrj.v5i8.1379>

Martins, R. M., von Wangenheim, C. G., Rauber, M. F., & Hauck, J. C. (2024). Machine Learning for All!—Introducing Machine Learning in Middle and High School. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, 34(2), 185–223. <https://doi.org/10.1007/s40593-022-00325-y>

AN GID PRATIK POU SÉ MÈTDAM- LA : STRATÉGI POU AN KLAS KOTÉ I NI PLIZIÈ LANG

Jòdi an mond-la ka déviré plis ek plis an gran sel, sé klas-la ka vin toulong pli miltilang. An tout Ewòp, imigrasyon, mobilitaté épi divèsite kilti fè ni plis eplis élèv ki ka palé pliziè lang, souvan diféran di lang ki pli palé an péyi-a koté yo rivé (García & Li Wei, 2014).

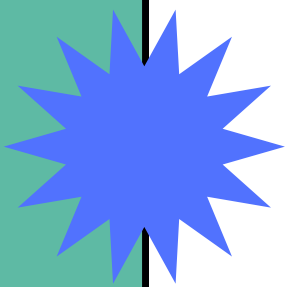


Gid-tala fèt pou édé sé mèt dam-lékol segondè a réponn bonman épi konfians a bezwen sé élèv miltilang-lan.

Sé élèv-tala ka pòté anpil konpetans ek bon eksperians ba lékol koté yo yé. Yosouvan ni bon kapasité pou réfléchi épi palé, é yo sa bay opinyon ki diferan. Mé, lékol an an lang ki pa toujou lang yo ka palé byen, sé pa fasil. Si sé bezwen langaj yo pa ka jwenn solisyon, yo pé ni difikilté pou konprann sa ka fèt an klas-la, oben menm santi yo pa ka fè pati di group-la.



Antan mèt dam, nou ni an wòl trè enpòtan : édé tout élèv patisipé, santi yo alèzVépi trapé siksè, kèlkeswa lang yo ka palé. Ki jan an klas miltilang ka parèt



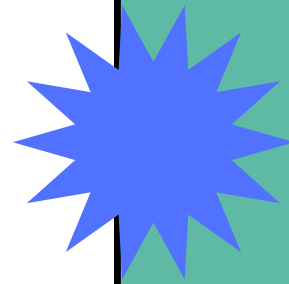
An tout péyi l'Ewòp, sé sal klas ka vini pli épi pli divès anlè lang, paskè ni anpil moun ka vini sot lòt péyi épi ni kominot ki ni plizyè kilti.

L'Union Ewòpéyen ka wè plizyèl lang kon an réyalité ki ni valè épi an gran richès.

Lè nou ka souty'en lélèv ki ka palé divès lang, sa ka sèvi pou mété an sistèm lékòl ki pli jis, épi ki ké maché pli byen pou tan ki ka vini.

Kouman an klas koté tout moun pa palé menm lang ka sanblé ?

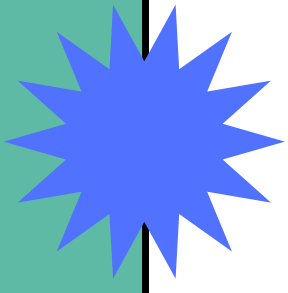
- Jòdi jou, an klas, sé élèv miltilang-lan ka pòté tout kalite eksperians épi richès. Chak élèv sé an moun diféran, mé yo tout déwò mérité ni an sans pou fléri épi réisi. Pa ekzamp, dé élèv pé :
- Sé on ti moun ki jis rivé an péyi-a, épi ka koumansé aprann lang lékol-la
- Palé lang lékol-la byen, mé ni bezwen èd pou mo téknik é mo lékol
- Palé on lòt lang an lakay, ki pa sé menm lang lan ki ka sèvi an klas
- Ni ti vid an lékolaj yo, é ni bezwen plis sipò épi ankadreman sòti koté sé mètdam-lan



Konnèt èlèv miltalang-lan

Sé èlèv miltalang-lan sé an group ki sòti an pliziè péyi, ki ni divini diferan, é kika mennen divès kalite fòs épi difikilté. Pou an mètdam sa édé yo bonman, fo i konnèt ki moun yo yé, ki jan yo ka aprann, é ki difikilté yo pé ni. An jénéral, nou pé wè yo an pliziè kategori :

- Nouvo rivan : sé èlèv-tala jis rivé an péyi-a, é yo pa ni anpil konnesans an lang lékol-la. Yo ni bezwen tan pou yo sa mété kò yo an plas, ni adan langaj-la, ni adan lavi sosyal épi lanmou tèt-yo.
- Moun ki palé lang lékol-la natirèlman : sé èlèv-tala ka grandi an fanmi koté lang lékol-la ka palé, mé yo ka sèvi plis on lòt lang pou palé chak jou. Yo pé palé lang lékol-la bien, mé ka sanble ni difikilté adan lékti ek ékriti an lang-tala.
- Èlèv ki pa té toujou alé lékol, oben ki té ni on lékolaj kout .Sèten èlèv té ni pozé adan lékolaj yo akòz lagè, déplasman, oben lòt trakas lavi.Yo pé bizwen plis soutyen, ni pou langaj-la, ni pou sa ki ni rapò épi lékòl.
- Èlèv miltalang depi lontan : Sèten èlèv ka viv an péyi-a dèpi pliziè lanné, é yo ka palé lang péyi-a san pwoblèm. Mé kan i rivé fè matyè kon syans, listwa, oben lòt matyè koté langaj lékol-la pli téknik, yo pé ni difikilté toujou.



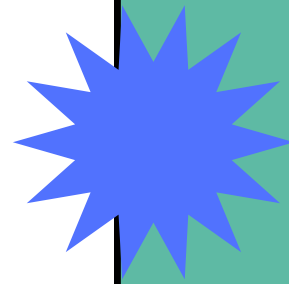
Lang manjé é kapasité pou réfléchi an mitan lélév ki ka palé pliziè lang

I enpòtan pou tout mèt dam sonjé sa : lè an élèv poko ka bien palé langaj la lékòl ka sèvi, sa pa lèvé i pa entelijan. Anlo timanmay ki ka palé pliziè lang sav réfléchi byen fon, yo ka jenni bon lidé, yo ka trapé solisyon, mé sé pa toujou yo ni tout mo-la pou di sa yo ni adan tèt yo.

Souvan, sé timanmay-la ka aprann langaj pou palé chak jou pli vit, mé langaj lékòl-la, ki ni plis mo difisil, plis pawol tèknik, sa ka pran plis tan. Fwa-lasa, sa ka pran lanné. Sé pou sa fòk nou sèvi langaj-la adan tout matyé lékòl, pa sèlman adan matyé lang.

Fè an klas koté timanmay ka santi yo alèz, ka santi yo respékté é byen akèy, sa sé an bagay ki osi enpòtan ki aprann lang lan. Ti jès tou senp, kon aprann palé non an élèv kòrèkteman, osinon mandé'y palé di péyi'y é kilti'y, sa ka fè an gran diferans. (Souss : Edutopia, ResearchGate)

Fè an kilti koté tout moun ka santi yo alèz adan klas-la
An klas koté tout timanmay ka santi yo ni plas yo, sé sa nou ka kriyé an klas enkli. Pa ni ayen ki ka fè ou pli enpòtan ou pli mwen, kèlkeswa lang ou ka palé. Tout timanmay ni dwa santi yo an sekirite, é ni valè.



Kréyé an kilti koté tout moun ni plas yo adan an sal klas

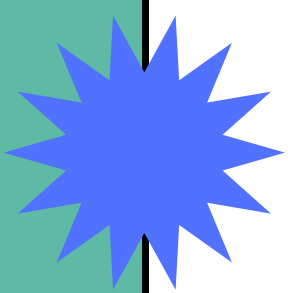
Pou sé timanmay ki ka aprann palé an lòt lang, an klas kon sa ka ba yo plis konfyans, ka ba yo lanvi aprann, é ka fè yo ni kouraj pou patisipé.

Timanmay ka aprann pli byen lè yo santi yo ni an bel lyannaj épi mètdam-la épi lé zanmi an klas-la. Sa ka vini lè mètdam-la ka akeyi yo byen, é ka montré i vréman enterésé adan lavi é listwa chak timanmay (Lo é al., 2021).

Fè timanmay fè konfyans épi ti jès tou senp

Men kèk manyè tou senp pou an mètdam fè an klas pli ouvè, pli chofé :

- Fè timanmay patisipé adan règleman klas-la, pou yo santi yo adan fanmi klas-la
- Fè yo travay an ti group, é mandé yo édé yonn lòt pou aprann ansanm
- Gadjé souvan si sé timanmay ki ka aprann lang-la ka byen mennen — ni adan
- Aprann dé ti pawol ou sali adan lang matènel timanmay-la, pou montré ou ni respé ba yo é ou ka pran swen yo (Cenoz & Gorter, 2017)



Propozisyon pou mètrès-la épi lékòl-la :

Mètrès-la pa ni dwa mandé lélèv-la pou yo pa sèvi épi lang yo ni kilti yo an klas-la. Yo pé wè tout lang lélèv-la kon an richès, é sèvi épi yo kon an zouti. Sa ka édé lélèv-la santi yo fyè di sa yo yé, épi sa ka ouvè pòt pou tout moun an klas-la konprann yonn lòt pli byen.

Mèt dam-la pé fè pannwo é afich an plizyè lang, pa sèlman an lang prensipal lékòl-la. Mèt dam-la pé dévou pou timanmay sèvi lang matènel yo osi souvan ki posib, sitou lè yo ka travay an group.

Lékòl-la pé mété an “jounen lang” koté timanmay pé vin chanté, di ti listwa, oben patajé bagay ki sòti adan kilti yo. Klas-la pé li liv ki sòti an plizyè peyi é ki ka palé di divini langaj é kilti.

Timanmay ki ka palé plizyè lang pé trapé difikilté, kon préjugé, jé déyé yo, oben moun ki pa ka kwè an kapasité yo. Mèt dam-la ni an gran wòl pou soutni yo, fè yo santi yo ni valè, é montré tout klas-la mannyè pou viv ansanm épi respé.

Useful tips:

Stopping or preventing disrespectful language or behaviors, immediately and calmly
Encouraging curiosity instead of judgment when students ask about language or culture
Using classroom materials that reflect a range of languages, ethnicities, and stories



Sipò vizyèl, òganizatè grafik é jès

Sipò vizyèl sé an zouti ki bien fòs adan an klas koté ni pliziè lang. I ka klarifié lesn yo, é i ka soutni timanmay ki poko ni tout mo yo bizwen.

Men kèk zouti ki pé sèvi :

- Imaj, dyagram, tab é kat pou montré sé konsèp ki pli enpòtan
- Tablò òganizatè (kon dyagram Venn ou kat pou rakonté listwa) pou édé timanmay mété lidé yo an lod.
- Jès é lèspresyon vizaj pou fè moun konprann pli byen sa ou ka di
- Ékri mo klé adan diskisyon an, pou tout moun pé suiv é sonjé (Sours : MDPI, 2022)



Dévelopman langaj adan tout programm lékòl

Aprann lang, sé on bagay ki fèt dan tout matiè san nou pa menm ka véyé.

An menm tan ki yo ka aprann listwè, syans, oubyen matematik, lélev ka aprann langaj yo ni bizwen pou konprann sa yo ka wè, pou sa yo pé di sa yo ka pansé, épi pou yo réisi adan lékòl-la.

Soutni développman langaj adan tout programm lékòl-la, sa vlé di fè plan pou chak leson, épi dé objektif pou lang-la yo ka sèvi épi, épi osi pou matiè-la menm.

Mélanjé langaj é kontenu kours

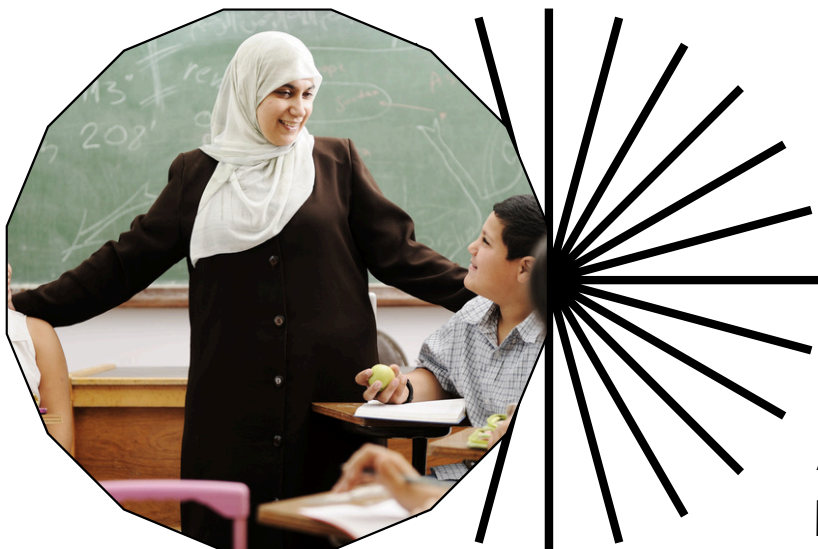
!An klas koté ni plizyè lang, lélev ka aprann an nouvo lang épi nouvo kontenu an menm tan. Yo ka kriyé sa apwann a dé bi. Sa ka maché pli byen lè kours-la :

Ka fè lélev konprann ki lang yo ni bizwen pou travay-la (tankou : esplike, konpwann, konpare)

Ka montré klèman ekspresyon yo bizwen sèvi épi adan kours-la

Ka ankourajé lélev palé, maté, ek réfléchi asou sa yo ka aprann (Komisyon Ewopéyen, 2015 ; MDPI, 2022)

Pou an egzanp, adan an kours syans asou lékosistèm, lélev pé aprann motèspéyal (kon « abitasyon », « adaptasyon »), épi jan pou esplike pwochè (kon « si... alò... », « paské... »).



Ankourajé itilizasyon langaj akademik

Dévelopman vokabilè adan lé matyé lékòl

Mété plis mo adan vokabilè lélev

Vokabilè lékòl pé bien difisil, sirtou lè ni mot ki spècifik pou an matyé kon fizik.

Pou édé lélev ki ka palé plizyè lang :

- Ansegné mo yo ni pou sèvi épi avan cours-la épi bay bon légzanp ki konkrè.
- Fè miray mo oben glosè vizyèl ansanm épi lélev-la.
- Mété fokis asou mo teknik (tankou « fotosintèz ») épi mo jénéral (tankou « analizé », « idantifyé », « koz é léfé »)
- (Edutopia, 2020 ; Lo épi zot, 2021)

Lélev ki palé plizyè lang ka palé byen nan lavi chak jou, mé yo ka jwenn difikilté épi langaj akademik ki ka sèvi adan liv lékòl, ekzamen, épi tout sa ki ekri fòmèl.

Pwofesè pé édé yo :

- Montwé langaj akademik an palé épi an ekri, sa vlé di bay lélev an modèl yo pé suiv, an pawòl ou an tèks.
 - Fè lélev fè déba fòmèl an dé, oben an ti gwoup pou yo ka pratike.
 - Soutni lélev pou yo santi yo ka fè, ka eséyé, ka fè fot, épi kontinyé aprann lang-la
- (Edutopia, 2020 ; Lo épi zot, 2021)



Évalyasyon adan an kontèks koté moun ka palé plizyè lang

Sé osi an zouti pou mètrès-la pé konprann sa lélèv sav, kijan yo ka avansé, épi kijan pou édé yo fè pli byen. An klas koté lélèv pa tout ka palé menm lang, évalyasyon-an bizwen pran an kont dévlopman langaj épi konnesans lélèv ja genyen. Pou yo pé té jis épi itil, lé évalyasyon ki pli bon sé séki ouvè pou tout moun, ki ni plas pou tout lélèv, épi ki ka adapté épi sa chak moun pé fè, kèlkeswa nivo langaj yo.

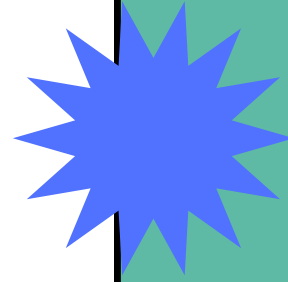
Lévalyasyon fòmativ kont lévalyasyon somativ

Lévalyasyon fòmativ ka fèt tout long tan laséans-la. I ka sèvi pou gadé koté lélev rivé é pou pwofesè ajisté sa i ka fè. Egzanp : ti papyé pou sòti, pawòl lélev yonn ba lòt, ti déba, ou byen kèsyon vit-vit.

•Lévalyasyon somativ, sé sa nou ka fè adan lafen an séans ou bien an chimen lapwann. I ka montré sa lélev ja aprann. Egzanp : gran pwojé, test, rédaksyon, présentasyon.

(Lo épi zot, 2021)

Pratik lévalyasyon ki jis é ki vré



To ensure assessments are fair to multilingual students:

- Pou asiré lévalyasyon-la sé jis pou lélev ki palé plizyè lang :
- Sépawé sa ki ni pou wè épi langaj é sa ki ni pou wè épi kontenu, lè sa posib
- Fè instriksyon yo pli senp, sèvi épi zouti vizyèl, é vérifié si lélev ja ni baz laavan ou koumansé
- Benyé lélev sèvi épi lis mo oben diksyonè bileng
- Bay chwa adan jan pou réponn : an pawòl, an desen, an tèks
- Pa bay mawé si lélev fè fot langaj ou bien otograf
- (Komisyon Ewopéyen, 2015 ; MDPI, 2022)





Kòmentè ki adapté épi langaj lélev

Kòmentè-a dwèt toujou klè, itérésan, é fè lélev santi yo valab.

Pou lélev ki apwann an lang, bon kòmentè sé sa ki :

- Ka konsantwé asou sans-la, pa selman asou fot langaj
- Ka sèvi an lang senp é klè
- Ka mété an lékzanp positif avan i ba an konsèy pou amélioré
- Ka bay 1 ou 2 ti bi klè pou lélev travay asou yo
- Ka ankourajé lélev réfléchi an lang manman yo
- Ka sèvi épi répons vizyèl ou oral, ou mandé lélev rétéponn kòmentè-a pou wè si i konprann byen

Kolé travay épi fanmi é kominoté-a

Fanmi ni an wòl bien enpòtan adan réyisit lélev an lékòl.

Lélev ki ka palé plizyè lang ka santi yo pli soutni, pli konfian, é pli lyé épi lé lòt lè lékòl ka kolé travay épi fanmi yo épi tout kominoté-a.

Menm si ni baryè langaj, sé toujou posib é itil pou bati bèl lyannaj ant lékòl é fanmi. (UFT, 2020)

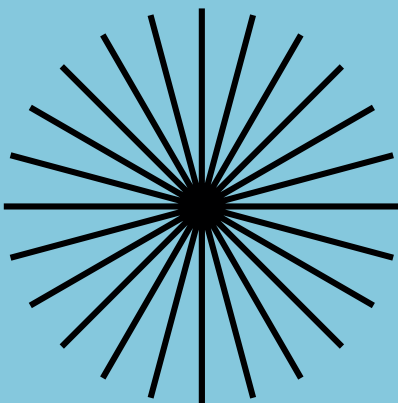


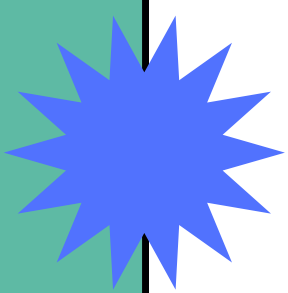
Kominiké menm si langaj-la pa menm

CKominikasyon sé premye pas-la pou mété konfyans ant lékòl é fanmi ki palé an lòt lang.

Sa ki pé édé :

- Sèvi épi dokiman ki ja tradwi pou bilten, règ lékòl, épi tout nouvel enpòtan
- Pwopozé entèprèt ou aplikasyon tradiksyon lè ni réinyon é fanmi ka vini
- Ekri ti mesaj ki kout é klè
- Sèvi épi bagay vizyèl : dé ti desen, infografi, vidéo pou esplike sa ka fèt adan lékòl
- Sèvi épi platfòm fanmi yo abityé épi yo (tankou WhatsApp, aplikasyon lékòl) (Lo et al., 2021).





Fè fanmi yo vini patnè ansanm épi zot

Fanmi ni anpil konesans asou pitit yo épi asou kilti yo. Sé enpòtan pou lékòl

pran sa an kont, pou sa sa bon pou tout moun.

Jan pou fè fanmi patisipé :

- Envité paran pou vin palé asou listwa, chan, ou tradisyon kilti yo
- Òganizé évènman koté tout kilti ka mélanjé (tankou : jounen entèwasyonnal,
- manjé patajé)
- Mandé pawòl fanmi adan réinyon ant paran é pwofesè
- Bay gid senp pou édé fanmi soutni pitit yo lakay, menm si yo pa ka palé lang
- lékòl-la
- Fété réyisit lélev an plizyè lang adan bilten nouvel ou pannkot lékòl (García & Li Wei, 2014)

Rèssous kominotè é médiatè kiltirèl

Anpil fwa, kominoté lokal ni sé rèssous ki pé édé lékòl é fanmi ki ka palé plizyè lang. Pa egzanp :

- Médiatè kiltirèl : sé moun ki ka fè pon ant kilti lékòl-la é kilti lélev-la, pou ka rann kominikasyon pli fasil
- Sant kominotè é bibliyotèk : yo ka ofè éd épi langaj, dévwar, épi lòt soutyen
- Pèsonn bileng (travayè ou bénévol) ki pé soutni lélev adan évènman lékòl ou jounen pòt-ouvè
- Gwoup relijyez ou kiltirèl : yo pé bay bon lenformasyon asou kilti é valè lélev ka viv épi yo



Refleksyon pwofesè é dévelopman profesyonèl

Ansegné adan an klas koté
ni plizyè lang sé an travay ki
ka mandé pasyans,
adaptasyon, é an lespri pou
toujou apwann.
Reflechi asou sa ou ka fè
lékòl

Refleksyon ka permet
pwofesè konprann :

Sa ki ka maché
Sa ki ni pou ajisté
Ki jan pou pli byen soutni
lélev ki ka palé plizyè lang

Ti jan pou fè refleksyon :

- Apre chak cours, poze tèt ou
kèsyon :
Es tout lélev té ni aksè a
kontenu-a ? Es langaj-la té an baryè
?
- Tjenn an ti jounal pédagojik pou
noté sa ki ja maché bien
- Mandé opinyon lélev asou cours
enpòtan
- Obzèvé travay lélev souvan pou
wè ki jan yo ka konprann, épi ki
jan yo ka sèvi langaj-la (MDPI,
2022)

Lapwann ansanm ant pwofesè

- Travay ansanm épi lòt pwofesè,
menm si yo ka ansegné menm
matyé ou an lòt matyé, sé an bon
mannyè pou aprann nouvo
stratégi é patajé bon pratik pou
pli byen ansegné lélev ki ka palé
plizyè lang
- Planifié cours-la ansanm pou
mété soutyen langaj adan li
- Kréyé ou rantwé adan an ti
gwoup lapwann ant pwofesè, ki
ka fokis asou pratik ki chonjé
tout lélev
- Obzèvé cours lòt pwofesè, é bay
kòmentè ki ka édé
- Patajé réssous é lidé lè ni réinyon
ou menm an ti pawol an sal
pwofesè

Réssous pou kontinyé apwann

Ni anlo réssous gratis é bon kalite ki disponib asou Entènet pou tout pwofesè ki lé aprann plis asou édikasyon pou lélev multiling.

Réssous an lign pou pwofesè

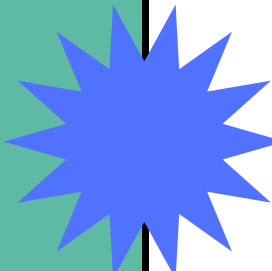
- Komisyon Ewopéyen – Étid asou klas koté ni plizyè lang
PDF

https://ec.europa.eu/assets/eac/languages/library/studies/multilingual-classroom_en.pdf

- Edutopia – Atik asou lélev ki ka palé plizyè lang é stratéji pou anseigné an mannyè inklisif (Sitwèb : edutopia.org)
- MDPI – Atik syantifik asou lékòl é langaj (Sitwèb : mdpi.com)
- ResearchGate – Artikl syantifik ou pé li lib, asou sa ka rivé adan klas ki ni divèsite Sitwèb : researchgate.net (Edutopia, 2020 ; Komisyon Ewopéyen, 2015)



Anèks é zouti pratik



Séktyon-tala ka ofè zouti pratik pou soutni pwofesè planifié é mennen bon cours éfikas ba lélev ki ka palé plizyè lang.

Zouti-tala fèt pou yo senp, klè é fasil pou adapté a tout kalité matyé.

Si ou ka koumansé travay épi lélev multiling, ou si ou lé mété plis kalite adan jan ou ka ansegné, sé réssous-tala pé ba'w an gran koutmen.

Egzanp plan kous

Anba-a, zot ké jwenn dé egzanp plan kous pou divini matyé :

- Egzanp : kours listwa – kòz Lagè Mondyal la pwemye Vokabilè pou ansegné avan kours-la :

alyans, nasyonalis, asasina, anpi

Soutyen vizyèl :

friz kronolojik, drapo péyi yo, karikati ki ka moutwé alyans yo

Fras modèl pou lanmizay :Yonn adan sé pli gran kòz Lagè Mondyal la sé... »,«An lòt rezon enpòtan sé té... »

Travay an ti gwoup :

lélev ka diskité asou kòz-la épi sé fras modèl-la

Evalyasyon : lélev ka matjé kòz ki ka kòrésponn épi dé imaj, é rédijé an ti paragaf pou jistifyé sa yo pansé (García & Li Wei, 2014)

- Egzanp : syans – sik dlo-Vokabilè pou mété laksan asou :évaporasyon, kondansasyon, précipitation, ranmasaj
Soutyen vizyèl :fè an chèm ki ka moutwé sik dlo-aModèl fras : « Dlo-a ka pasé sòti an léta likid pou alé an léta gazé an moman... »Tach siplemantè :lélev pé espliké sik-la an lang matè-yo, é konparé sé mo-a épi sa yo ka sèvi an kréyòl ou an lòt lang .Fich sòti: mandé lélev désié é légendé sik dlo-a épi twa mo ki pli.

LIS KONTWÒL POU PLANIFIKASYON KOUS ENKLIZIF ÉPI POU MILTILING



Sèvi épi lis vérifikasyon senp-tala lè zot ka fè plan kous, pou asiré tout lé-étidyan ki ka palé pliziè lang ni pi bon sipò :

- Mo klé yo Es mwen rétépié épi soulinyé mo klé ki enpòtan an kous-la?
- Sipò vizyèl épi egzanp Es mwen mété imaj, grafik ou byen egzanp konkrè pou édé konprann?
- Lis mo épi modèl fraz Es mwen ba yo lis mo ou modèl fraz pou gidé lèvé?
- Entéraksyon oral. Es mwen ba yo tan pou palé ansanm, pou yo ka diskité?
- Itilizasyon lang matjè. Es mwen lèvé lèvé sèvi épi lang matjè a lè yo bizwen'y vréman?
- Klarité konsiy-la. Es travay-la klè? Es mwen ban'y konsiy an pawòl, an ekri épi an egzanp?
- Pliziè fason pou montré sa yo konnèt. Es mwen mété plizyè mwayen pou lèvé ka montré sa yo konnèt (tankou désiné, palé, ekri)?
- Tan pou révizyon épi èd ant lèvé Es mwen pran tan pou révizé, réfléchi épi édé yonn lòt?(UFT, 2020).

SIJESYON LÉKTI EK ZOUTI NUMÉRIK

Lis dé rézous gratis pou pwofondi konésans zot é pou édé zot an kous-la :

Lékti



- Rapò Komisyon Ewopéyen : Ansèyman ek aprantisaj lang an klas miltilang (PDF)
- Liv ou pé li gratis anlè MDPI : Aprantisaj ek ansèyman anglé an klas miltilang – Lien
- García & Li Wei: Translanguaging: Language, Bilingualism and Education (rezimé ek èkstrè ka jwenn anlè entènèt)
- Cenoz & Gorter: Pedagogical Translanguaging pédagogik (plizyè chapit ka jwenn anlè rézous ouvè)
- Wordwall ([wordwall.net](https://www.wordwall.net)): fè ti jé vokabilè miltilang
- Quizlet ([quizlet.com](https://www.quizlet.com)): kat mémwa numérik pou aprann pli byen ek vizyèlman
- Google Translate / : édé pou tradiksyon é prononsyasyon baz
- Canva for Education (canva.com/education): fè bel afich, modèl aprantisaj ek sipò vizyèl
- Newsela (newsela.com): atik aktualité a divini nivò lékti, bon pou mété plis mò an vokabilè adan pliziè matyé
- LearningApps.org: zouti aprantisaj entéraktiv gratis an pliziè lang



Fè divèsite langaj vin on atout pou lantré lékol

Jòdi jou, lé klas ni plis divèsite pas janmen. Anlo élèv ki ni ant 12 é 18 lanné ka grandi é ka palé plizyè lang. Ni dé ki palé on lòt lang an lakay-yo, ni dé ki jis rivé an péyi-a, é ni dé ot ki ka baladé ant plizyè lang dépi lonnè. Pou sé mètn-an, sa ka védi sé enpòtan pou aprann mannyè pou ansegné é kominikwé, pou sa sa édé tout élèv, kèlkeswa lang-yo. Lé gid-tala fèt pou bay sé mètn-an stratéji pratik é fasil pou sèvi, lè yo ka travay an klas koté ni anlo lang diféran. I ka répozé asou an lidé senp : divèrsité langaj sé pa an baryè, mé sé an loportinité. Lè sé élèv-la ka mété lang-yo é kilti-yo an klas-la, sa ka ranjrichi sa tout moun ka aprann.

KOMKLYZYON

Prèmýé pa sé konprann ki moun sé élèv miltilang yo yé.

Ni dé ki jis ka koumansé aprann lang lékol-la. Ni lézòt ki sanm pi alèz épi lang-lan, mé ki toujou ni difikilté pou konprann mo ki spesifik ba dé matyè, osinon lè fo yo rédiyé an text akadémik. Chak élèv sé an moun diféran, é sé pa ni an sèl solisyon ki ka maché ba tout moun. Sé sa ki fè, lè an moun ka anseigné an mannyè ki ka adapté, sa ka fè an gran différans.

Fè an klas inklisif sé pa jis édé élèv konprann sa ki ka anseigné.

Sé fè yo santi yo an sekirite, byenvwenu, é respèkté. Tousa ka koumansé épi ti bagay : aprann palé non an élèv byen, ba'y dwa sèvi épi lang manman'y si i bizwen, é montré ou enterésé an kilti'y. Lè an élèv ka santi i fè pati klas-la tout bon, i ni plis chans pou patisipé é réyisi.

Stratégie pédagojik kon soutyen pwogresif, sipò vizyèl, travay an ti gwoup, é sèvi lang manman élèv kon an zouti pé ka dékoupé baryè langaj-la. Sé zouti-tala pa ka soutyen selman élèv miltilang, mé souvan yo ka amelyoré mannyè tout moun ka aprann. Sé menm bagay-la épi lò ou ka fè yo aprann plis mo, é ankourajé yo sèvi langaj akadémik adan tout matyè. Kit sé sians, listwa, osinon matématik, élèv ni bizwen lang pou yo sa exprimé sa yo sav vréman.



Lévalyasyon bizwen jis osi.

Sé élèv miltilang-la dwé sa montré sa yo aprann, san yo pa rété bloké anlè jan yo ka palé lang-lékol. Sa pé passé pa sèvi sipò vizyèl, fè yo fè an ti pawol oral, osinon ba yo plis tan. Lè mèt-n-an ka bay komantè ki klè é ki ka ankourajé, sa ka édé élèv-la fè pwogrè é fè yo konprann sé zafè zafè-la pa jis pou rivé, mé pou fè efò osi.

Kolé travay épi fanmi é la kominoté sé on lòt pilyé enpòtan.

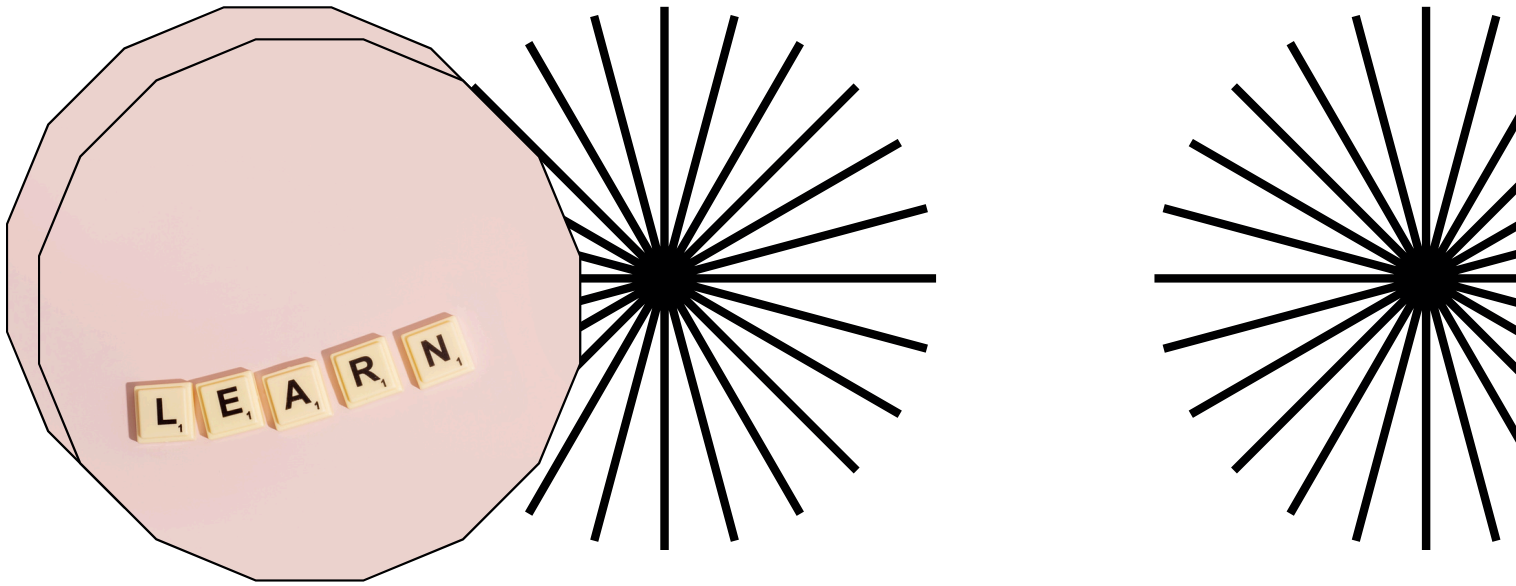
Lè lékol ka palé épi fanmi an lang yo ka konprann – épi dokiman tradui, entèprèt, osinon ti mèsaj senp – sa ka fè fanmi yo ni konfyans. É lè fanmi ka mété men adan lékol, sé timoun-la ka fè pli bel rézilta.

Anfen, mèt-n-an pa dwé ka fè sa tousèl.

Fè refleksyon asou mannyè'w ka ansegné, aprann épi lòt kolèg, é sèvi épi rézous ki ni gratis asou lentèwnèt, sa pé ba'w plis konfyans é enspirasyon. Ansegné an an klas miltilang sé on défi, mé sé osi an ekspéryans ki rich é ki plen valè.

Pou bout, soutyen sé élèv miltilang-la sé pa selman an zafè lang. Sé ba chak élèv an chans jis pou réyisi, é montré yo ki sa yo yé, é sa yo ka pòté, ka konté tout bon. Lè nou ka aksepté lang é listwa sé élèv-la ka vini épi yo, sé pli fò klas, lékol, é kominoté nou ka bati.

RIFERANS



Lé brochir sé dokiman ki ka limprimé, é ki ni omwen kat paj. Yo ka bay plis detay asou on lantrepriz, on évènman, on pwodui, on pwomosyon, é latj. Yo ka rélé yo osi katalòg osinon dépliyan, é jeneralman yo ka sèvi pou fè moun konnèt on bagay an plis.

Komisyon Ewopéyen é ICF Consulting Services Ltd. (2015). Anseyman é aprantisaj lang adan klas miltalang. Adan Komisyon Ewopéyen.

https://ec.europa.eu/assets/eac/languages/library/studies/multilingual-classroom_en.pdf

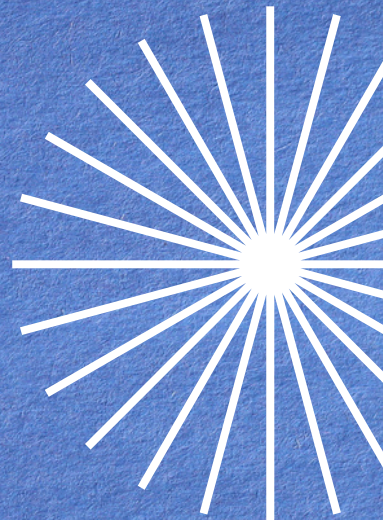
Aprantisaj é anseyman anglè an klas miltalang : lidé, pratik é sib mètn anglè. (2023). Adan MDPI eBooks.

<https://doi.org/10.3390/books978-3-0365-7728-9>

Wagner, Christopher. (2021). Pratik langaj mètn ki ka soutyen élèv miltalang : apwoch an klas épi mètn lapechòldaj miltalang.

TESOL Journal, 12. <https://doi.org/10.1002/tesj.583>

Burner, Tony & Carlsen, Christian. (2023). Kwayans é pratik miltalang mètn anglè an klas : an revizyon eksploratif. Review of Education, 11. <https://doi.org/10.1002/rev3.3407>



Kontribitè Wikipédia. (24 désanm 2024). Jasone Cenoz.

Wikipédia. https://en.wikipedia.org/wiki/Jasone_Cenoz

Kontribitè Wikipédia. (16 mas 2025). Translanguaging.
Wikipédia. <https://en.wikipedia.org/wiki/Translanguaging>

Said, S. (14 janvyé 2025). Soutni néwoplastisité koté sé
aprenan miltilang-la. Edutopia.
<https://www.edutopia.org/article/maintaining-high-standards-multilingual-learners>

Zuniga, J. (3 oktòb 2024). Stratégie ki ka édé sé élèv
miltilang-la aprann kontenu é anglè an menm tan. Edutopia.
<https://www.edutopia.org/article/teaching-ells-content-english-simultaneously>

Ressous pédagojik an liy pou sé aprenan miltilang-la. (s.d.).
United Federation of Teachers.
<https://www.uft.org/teaching/classroom-resources/online-teaching/learning-activities-students/online-teaching-resources-multilingual-learners>



ÉTID KA



**Co-funded by
the European Union**

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.



Pwoyé PLNM

PÒTIGAL - AE BARREIRO

An kout zyé

Le projet « Le portugais comme langue non maternelle » (PLNM) favorise l'intégration linguistique, sociale et scolaire des élèves dont la langue maternelle n'est pas le portugais, afin de garantir leur réussite et leur inclusion.

kontèks

Adan on zòn koté ni anlo kilti mélangé, lékol Barreywo ka akséyé onlo élèv imigran ki sòti an péyi kon Biélorisi, Bangladesh, Moldavi, Ikrèn, Népál, Lachin, é latj. Sé élèv-tala ka jwenn difikilté pou adapté épi sistèm lékol Pòtigè-a, pas yo poko ka maîtrizé lang lan ase. Pwogram PLNM-la, ki ka suiv nivo A1, A2 é B1 an Kad Ewopéyen Komin Référans pou Lang (CECR), fèt pou réponn a sé difikilté-tala.

Aktè clé



Sé élèv
imigran



Lékol



Pwoyé PLNM

PÒTIGAL - AE BARREIRO

Décryspasion

Pwogram PLNM fèt pou soutni sé élèv ki pa ka palé pòtigè adan aprantisaj langaj yo é entégrasyon yo an lékol-la. I ni twa nivo :

A1 (déboutan) : pou aprann mo senp, ti fraz é fè ti redaksyon fasil. • A2 (élémentè) : pou konprann ti text kout é fè ti entèraksyon senp. • B1 (entèmedyèr) : pou sa palé pli konplike é rédijé text pi avansé.

Lé gran domèn aprantisaj sé • kouté (konpwann oral), palé (l'expression oral), • li, • ékriti, • gramè. An évalyasyon kontinyèl ka fèt a chak nivo.

Mannyè yo ka anseigné ka sèvi : • ti group dakèy, • sipò vizyèl, rézous multimédia, • aktivité pratik kon dyalòg an jé dè wòl é ti redaksyon.

Yo ka mété pwoyé kilti pou fè sé élèv-la patajé listwa, mizik, é tradisyon yo. Pwogram tala ka amelyoré konpetans langaj sé élèv-la, é sa ka ba yo lanmen pou suiv lé lòt matyè, ka ogmanté konfyans yo é ka soutni entégrasyon sosyal yo. I ka rann fanmi yo pli enplike gras a aktivité pou sansibilizé yo, sa ki ka bay yon anviwonman plis inklisif é favorab pou aprann.

Lison noun aprann

Fè aprantisaj-la an plizyè nivo (A1, A2, B1) ka ba élèv-la soutyen langaj ki adakté a sa yo bizwen. Aktivité pratik é méthodoloji divès ka asiré bon mach pwogram-lan. Lè nou valorizé koté kilti élèv yo sòti, sa ka créé an lanviwonman inklisif, é lévalyasyon kontinyèl ka permet suiv pwogrè yo é chanjé stratégie si bizwen.



Pwoyé mètora EducadaMente

PÒTIGAL - AE BARREIRO

An kout zyé

Sé an pwoyé mètora é dé lèt pratik soutyen pou élèv imigran, pou favorizé entégrasyon langaj, lékol é sosyal.

Kontèks

Ki chita adan on zòn koté ni anlo kilti mélangé, ka akséyé plis é plis élèv imigran ki sòti an dé péyi diferan. Sé élèv-tala ka jwenn baryè langaj é difikilté pou adapté épi sistèm lékol Pòtigè-a. Sa ka mandé mèsir spesyal pou bien akséyé yo é fè yo entegwé adan klas-la.

Aktè clé



Sé élèv
imigran



Lékol



Pwoyé mètora - EducadaMente

PÒTIGAL - AE BARREIRO

Décryspasion

Pwogram mètora-lasa ka chaché soutni entégrasyon lékol é rantré an rantré sé élèv-la, gras a mètora an mitan élèv. Sé mètò-a sé volontè osinon élèv ki chwazi paské yo ni bon rézilta lékol, é yo ka édé lòt élèv ki jis rivé pou adapté épi lavi lékol-la. Sèvis sikològ é oryantasyon ka suiv pwogrè yo é ka ankourajé fanmi yo pou enplike. Manniè pwogram-lasa ka maché :

- Chwa mètò é mètore : sé élèv volontè-a, osinon sa konsèy klas-la désigné, ka pasé on ti entèvyou motivasyon épi sévis sikològ é oryantasyon.
- Pati a pati an mitan élèv : sé élèv ki ja ni abitud lékol-la (mètò) ka soutni sé nouvo élèv-la (mètore) pou fè yo plis alèz é konprann sa ki ka fèt adan klas é adan pwogram.

Lison noun aprann

Pwogram mètora-lasa ka ranfòsé lyen ant sé élèv-la, sa ki ka favorizé entégrasyon, réyisit lékol, é byen-ét élèv imigran yo.



Soutyen pou èlèv imigran Brézilyen

PÒTIGAL - AE IDÃES

An kout zyè

Adaptasyon langaj é kiltirèl étidyan imigré brézilien, akòz lanmè migrasyon ki ka touché péyi-a jòdi jou.

Kontèks

Lé Pòtigal ka akséyé on gran vag imigrasyon Brézilyen Jòdi jou, Pòtigal ka akséyé anlo imigran Brézilyen toupatou an péyi-a. Kon tout lé lòt lékol Pòtigè, lékol-la ka jwenn onlo èlèv ki sòti an Brézil, é menm si yo ka palé pòtigè, ni diférans réjyonal é nasyonal ant pòtigè Pòtigal-la é pòtigè Brézil-la. Gwan défi-a sé sa : fè yo bien entegwé, ni adan langaj, ni adan kilti.

Aktè clé



Èlèv
Brézilyens



Lékol



Soutyen pou èlèv imigran Brézilyen PÒTIGAL - AE IDÃES

Décryspasion

Pou akoupagné é entegwé sé èlèv Brézilyen-tala, lékol-la ka mété an plas :

- Kou espesyal pou sé èlèv Brézilyen-an, épi soutyen endividyèl osinon an ti group, koté yo ka travay diférans vokabilè, ekspresyon é règ gramè ant pòtigè Ewopéyen é pòtigè Brézilyen.
- Sitiyasyon réyèl é legzanp pratik pou édé yo adapté langaj yo adan lavi lékol chak jou.
- Aktivité déwò lékol, koté sé èlèv-la ka présanté kilti-yo épi mizik, liv, zafè atistik é listwa, pou ni échang kilti.
- Èlèv Pòtigè ka jwé wòl mènò, yo ka édé sé kamarad Brézilyen-an pou suiv ritm lékol-la é abityé épi pòtigè Pòtigal-la.

Lison nou aprann

- Travay asi diférans langaj an pòtigè ka fè transisyon sé èlèv Brézilyen-an pli fasil.
- Valorizé kilti koté yo sòti ka ranfòsé sans pou yo santi yo andidan, aksepté é respekté.



Soutyen pou èlèv imigran ki sòti péyi ki pa palé pòtigè

PÒTIGAL - AE IDÃES

An kout zyé

Pòtigal ka akséyé anlo migran ki sòti adan péyi ki pa palé pòtigè. Yo ka rivé pou chaché travay épi an plita, yo ka fè fanmi yo vini tou. Entégrasyon sé èlèv imigran ki sòti sa yo péyi-la é sipòté yo aprann pòtigè sé on gwo défi pou lékol.

kantèks

Lékol-la ka akséyé sé èlèv imigran ki sòti an divès péyi Ewòp é lòt péyi, ki ka rivé épi ti kras osinon pa ni konesans pòtigè ditou. Défi a sé pou édé sé èlèv-la aprann pòtigè vit vit jiska yo rivé ni on bon nivo (niv B2) pou yo ka suiv lé matyè tout kou. Anvan yo rivé la, yo ka fè kou pòtigè ki adakté a yo.

Akè klé



Èlèv imigran



Lékol



Soutyen pou èlèv imigran ki sòti péyi ki pa palé pòtigè

PÒTIGAL - AE IDÃES

Décryspasion

Pou soutni é entegwé sé èlèv-tala, lékol-la ka mété an plas osinon pwopoze :

- Kou pòtigè kon lang sékondé (on pwoyé nasyonal ki ka sòti anba non « Português Língua Não-Materna » (PLNM) ki vlé di pòtigè ki pa lang manman), koté yo ka aprann konpetans bazik an palé é an ekri, ki ka ranplasé kou pòtigè abitiyé.
- Itlizasyon teknoloji pou aprann, kon vidéo, jé entéraktif, zouti dijital pou aprantisaj langaj, é menm telefòn pòtab pou tradiksyon vit é kominikasyon.
- Aktivité déwò lékol ki ka ankourajé èlèv ki sòti plizyè kilti pou yo kominike ansanm, sèvi ak pòtigè kòm lang komon.

Lison nou aprann

- Pwogram entansif PLNM ka fè aprantisaj pòtigè vini pli vit adan on anviwonman koté yo plonjé yo totalman.
- Aktivité déwò lékol ka kréyé on lanviwonman inklsif, ki ka favorizé sosyabilite é pratik lang pòtigè a.



Pwogram “Alloglosson”

CHYPR

An kout zyè

Pwogram « Alloglosson » fèt pou bay on lanviwonman enklizif pou sé élèv ki pa palé grèk é ki pa pé entegwé adan on klas nòmàl. Pwogram-la ka jéré pa MESY (Ministè Édikasyon, Spò é Jénès), é i disponib an lékol koté ni anlo élèv ki pa grèk.

Kantèks

Chypr, ki chita an kè Méditerrané-a, souvan sèvi kon on lazou pou dè milyé réfiyè ki sòti an Afrik, Azi é Ewòp koté lagè ka fè dégat. An plis, kon pòt an Ewòp, i ka akséyé dè milyé migran ekonomik ki ka rivé épi fanmi yo. Kon on enstitisyon édikatif, lékol-nou ka suiv pwogram « Alloglosson » ki ka jéré pa Ministè Édikasyon, Spò é Jénès (MESY) é ki ka fèt adan lékol ki bizwen’y.

Aktè Klé



Moun ki pa
palé grèk



Lékol



Pwogram “Allogloson”

CHYPR

Décryspasion

Pwogram-tala adrèsé pou élèv ki pa palé grèk kon lang manman é ki pa ni konesans bazik pou suiv on kou ki ka fèt an grèk. Mèt ka bay kou pou pwogram-la ka patisipe an on séminè an kòmansman lanne lékol pou yo jwenn infòmasyon é instriksyon ki ké édé yo soutni sé élèv-tala.

Pwogram-la ka moutwé konesans bazik :

- vokabilè
 - règ gramè é sintaks senp
- atravè tèks senp.

Sé élèv-tala pa ka suiv pwogram YPAN, bi-la sé pou yo ka kominike é konprann on tèks. Yo entegwé klas kon otidè lib. Sa vlé di, yo ka asité kou kon dabitid (sauf lè yo ka sòti klas-la pou alé suiv kou pwogram-la), men yo pa ka ni fè egzamen ni ni noté.

Lè lanne lékol fini, si yo pare, yo ka fè on egzamen espesyal. Si yo jwenn yo ka palé byen, yo ka entegwé klas yo kon élèv nòmal.

Lison nou aprann

Lékol yo konpwann ki soutyen langaj sé on bagay ki enpòtan pou entégrasyon é pou sikse an lékol. Mèt yo bizwen fòmasyon é stratéji adaptab pou édé sé élèv ki pa palé grèk. Pwogram é évaluasyon ki fleksib ka asiré on tranzisyon douvè ant klas espesyal-la é klas nòmal-la.



Soutien pou réfijyé é moun ka mandé azil

CHYPR

An kout zyè

Laprogram-la ka pwopozé lékòl lang kréyòl-la ek mathématik pou édé léfan réfijyé é sa ki ka mandé azil, pou yo sa aprann baz palé é matjé, é osi konprann lé biten lékòl. Léfan-la pa ka alé an klas épi lé zòt, yo ka fè pati an seksyon a pa yo. Si yo pé rantré an lékòl nòmal pli ta, sa ka dépannd dé rézilta yo ka fè an lévalyasyon.

Aktè Klé



Élèv
Immigran



Lékol

Kontèks

Laprogram-lasa fèt pou léfan ki sòti adan péyi a déwò, ki ka chaché réfij ou byen ka mandé azil. Yo pa ka alé adan menm klas épi lé zòt élèv, mé yo ka fè pati an seksyon espesyal adan lékòl-la. Yo ka suiv kou lang kréyòl-la ek mathématik, pou yo sa aprann palé, konprann ti fraz, é konn lé baz an mathématik. Lidé-a sé ba yo chay pou yo pé kominike é konprann sa yo ka li. Mé, a lafen lanné-lékol-la, sé pa sèten yo ké pé fè pati lékòl-la kon élèv nòmal ; sa ka dépannd sé rézilta lévalyasyon yo. Si sé pa sa, yo ké kontiné menm jan konsa lanné apré lanné.



Soutien pou réfijyé é moun ka mandé azil

CHYPR

Décryspasion

Chipp ka ba réfijyé é moun ki ka mandé azil an sistèm èd ki byen woulé, ki ka chita asou lédikasyon, lentégrasyon é réadaptasyon. Ministè Lédikasyon, Léspor é Jénès ka mété anplas kou lang grèk pou édé léfan ki pa grèk pou yo sa rantré pli fasil adan sistèm lékòl-la. Lékol yo ka sèvi épi stratéji ki pli ouvè, kon lanmizié kole zépol ant élèv, épi travay ansanm épi fanmi réfijyé.

Sèvis réadaptasyon ki plis spésifik ka disponib épi asistans a L'Unité Réadaptasyon Viktim Latoriti (URVT), ki ka bay soutyen sikolojik, légal é sosyal. Dé program travay osi ka édé réfijyé pou yo sa konn kilti travay a Chipp é jwenn pli bon sans pou trapé an djòb.

Haut-Commissariat Nasyon Zini pou Réfijyé à Chipp ka mennen kanpay pou fè moun sav sa ka pasé é ka bay fòmasyon ba sé moun ka travay pou protéjé réfijyé.

Tout sa ka fè an jan pou moun ka mandé azil pé jwenn lédikasyon, travay é soutyen sosyal, é sa ka fè yo viv miyò é sa ka anmèyowé jan yo ka entegwé an sosyété a Chipp.

Lison nou aprann

Lè yo ka ba moun an soutyen konplé, ki ni adan li soutyen sikolojik, légal é pwofesionnèl, sa ka ouvè pòt ba yo pou lavenir. Travay ansanm ant lékol, lé otorité é ONG sé an bagay ki trè enpòtan pou réfijyé sa entegwé bien an péyi-a.



Pwojé ALI

ITALI

An kout zyé

ALI (ZYÉL) sé an pwojé lékòl nasyonal ki ni pou bi entegwé léfan ki pa sòti Itali, sirtou sé minè ki pa ni moun pou gadé yo, adan an lékòl tradisyonèl. Yo ka fè sa épi kou lang italièn, an mannyè pèsonnalisé, épi édisyon dijital ki ka soutni léfan-la dan aprantisaj yo.

Kontèks

Entégrasyon léfan migran ki sòti adan kilti é langaj diferan sé an gran défi pou lékòl é pou tout moun ki ka ba lantrenman.

Ba léfan migran, sirtou sé minè ki pa akonpagné, an lédikasyon ki ni bon nivo é ki vréman efikas sé an misyon difisil. Chak lékòl ka fè sa yo pé pou rivé, paskè sé pa lang selman ki ka pozé pwoblem — ni dot diférans tou pou jéré.

Sé inisyativ ek pwojé nasyonal ki ka chanjé fondalman jan lékòl ka maché sé zouti kle pou rivé fè bon lentégrasyon.

Aktè Klé



Léfan
imigran



Lélol



Pwojé ALI

ITALI

Décryspasion

Projé ALI (an anglé : Linguistic Literacy and access to Education for Unaccompanied Foreign Minors Project) sé on pwojé nasyonal ki ka fèt an pliziè lékòl a travès Itali, é ki ni pou bi mété élèv migran san akonpayatè an lékòl é ba yo on lédikasyon ki ni bon nivo.

Menm sé aktivité prensipal ki ka fèt adan lékòl-la :

- Kous lang italyen : kous italyen kon dézyèm lang ki fèt espésyalman pou réponn a bizwen kiltirèl é langaj élèv migran yo.
- Sansibilizasyon asou kesyon minè (jun manmay) san akonpayatè : inisyativ pou fè kominoté lékòl-la konprann pi byen tout konsèpt ek difikilté ki ni adan sitiyaasyon mineur migran san akonpayatè.
- Chimen aprantisaj pèsonnalisé : èvè zouti numérik ki ka sèvi aprantisaj otomatik, mèt-la pé fè chimen aprantisaj ki ka réponn espésyalman a chak élèv, dapré sa chak yonn ni bizwen.

Lison nou aprann

Fè moun konprann mizè é sitiyaasyon moun ka migré — Entégasyon léfan migran an lékòl — Itilizasyon nouvèl teknoloji kon zouti pou rafiné é dévlopé métòd lantrenman léfan.



Pwojè “Insieme si può”

ITALI

Ant kout zié

« Insieme si può » sé an pwojé lékòl « F. Crispi - P. Vetri » ki chita an Ragusa, an Sikil. Pwojé-a ka chaché dévlopé é mété an plas dé métòd ek stratéji pou fè léfan ki pa ka palé italièn kon lang manman yo sa entegwé an bon jan mannyè adan lékòl.

Kontèks

An Itali, an chay élèv ka palé italièn natirèlman depi yich. Mé an péyi koté ni anlo dyalèk lokal é lang minòritè ki toujou ka palé jòdi-jou, sa ka rivé difisil pou ti-moun ki bizwen suiv lékòl an lang italièn estanda.

Lékòl ni pou chaché solisyon ki solid pou yo sa garanti menm chans pou tout ti-moun adan lédikasyon, kèlkeswa lang yo ka palé lakay yo.

Aktè Klé



Léfan
imigran



Lékol



Pwojé “Insieme si può”

ITALI

Décryspasion

Pwojé « Insieme si può » (Ansanm nou pé fè'y) sé an inisyativ lékòl « F. Crispi - P. Vetri » an Ragusa, an Sikil. Paskè léfan lékòl-la sòti adan divini kilti é lang, é anlo pa ka palé italièn kon lang manman, sé diréktè lékòl-la é sé mèsté-la té wè i té nésèsè pou mété an pwojé kon sa anplas.

Lékòl-la ka fè tout sa i pé pou chak ti-moun ni aksé a tout matéryèl pou aprann, pou yo sa réisi ni an lékòl, ni adan lavi a yo.

Pwojé-a ni ladann :

- Kou lang italièn : kou italièn entansif, adapté a chak élèv, pou yo sa aprann lang-la kon dézièm lang.
- Labo é latilyé : séans entéraktif an laboratwa, koté léfan ka aprann sèvi épi nouvèl teknoloji, é sa ka soutni yo adan tout jan yo ka suiv lékòl.

Lison nou aprann

- Kou lang italièn : kou italièn entansif, adapté a chak élèv, pou yo sa aprann lang-la kon dézièm lang.
- Labo é latilyé : séans entéraktif an laboratwa, koté léfan ka aprann sèvi épi nouvèl teknoloji, é sa ka soutni yo adan tout jan yo ka suiv lékòl.
- Kou italièn pèsonnalisé- Sèvi épi teknoloji modenn
- An modèl lédikasyon ki ka gadé tout aspé lavi é dévlopman élèv
- Akseptasyon é lentégrasyon léfan ki sòti adan diferan kilti é lang



« Mélanj » ant kréyol é fwansé an Martinik – Sa moun pansé

MATINIK (LA FRANS)

An kout zié

It's important to understand the phenomenon of bilingualism observed in the Martinican population, considering that French and Creole are developing as coexisting common languages in a population that is schooled in one of them (French) and uses the other (Creole) independently in their daily lives, in the family, at work, formally and informally...

Kontèks

Matinik, tout moun ka palé kréyol é fwansé. Sé dé lang moun Martinik ka sèvi chak jou.

Kréyol-la pli oral, moun ka palé'y an fanmi, épi zanmi, an vi pèsonnèl. Fwansé sé lang moun ka sèvi an lékòl, an travay é adan jeneral lédikasyon. Sa ka fè tout moun an Martinik bileng.

Aktè Klé



Élèv



Lékòl

« Mélanj » ant kréyol é fwansé an Matinik – Sa moun pansé

MATINIK (LA FRANS)

Décryspasion

Étid-la ka gadé kijan sé jenn élèv matinitjè-a ka wè é ka konprann mélanj ant fwansé é kréyol an jan yo ka palé chak jou. Sa ka montré kijan yo menm yo ka wè itilite, valè, é plas sé dé lang-lasa adan lavi yo.

Etid tala ka sèvi épi sa yo ka kriyé lingwistik pèrsèptiv, an mannyè pou konprann kijan moun ki ka palé an lang ka wè é ka klaské chanjman ki ka fèt adan jan lang-lan ka sèvi.

Yo rasanblé ti lò ekzanp fraz ekri, sòti koté élèv ki ka viv é ka alé lékòl an Matinik. Yo té mandé yo pou ba fraz yo ka konsidéré kon an « mélanj » ant kréyol é fwansé.

Bi étid-la sé té konprann kijan sé dé lang-lasa — fwansé é kréyol — ka viv ansanm é ka mélanjé an jan moun Matinik ka kominikté chak jou. Yo pran pawol sé moun natif-natal-la, ki té ni chans rété réfléchi asou jan dé lang-lasa ka maré adan lavi yo.

Yo trapé plizyè fenomèn :

- Entèferans sintaksik : sé lè règ kréyol-la ka déplasé jan fwansé ka sèvi. Tankou, sa ka rivé épi prépozisyon.

Egzanp : « Mété kas ou dan tèt ou » (anplas di « Mété kas ou asou tèt ou ») — pas kréyol ka sèvi mo dan pou di ni an, ni asou.

- Altèrnans kod : sé lè yo ka mélanjé kréyol é fwansé adan menm fraz-la.

Lison nou aprann

Sé zélèv la ka fè distenksyon klè ant fwansé é kréyol kon dé sistèm langaj ki pa menm, mé yo ka rekonèt osi ki mélanj langaj sé on biten ki ka fèt souvan. Jan yo ka wè sa, i ka montré réyalité sosyo-lingwistik Matinik : pli fò pati jenn moun ka grandi épi fwansé kon lang manman yo, mé adan an lanvironnman ki ni anlo enfliyans kréyol.

Sa étid-la ka fè nou konprann, sé pa pou nou wè mélanj langaj kon an fot, mé kon an jan natirèl moun ka sèvi dé lang ansanm adan kominikasyon bileng Matinik.

Lè zélèv ka mélanjé kréyol é fwansé adan menm fraz, sé pa toultan an fot — sé souvan an zouti pou yo ka fè pawol-la pli vivan, pli patik.



Ansegné fwansé adan an kontèks kréyolofòn an Matinik

MATINIK (LA FRANS)

An kout zié

Fò nou chanjé jan nou ka ansegné fwansé an Matinik : sé pa pou nou jis mété an modèl fwansé estanda di nou, mé pou nou rekonèt é mété an valè jan léfan ka palé, é tout dé chanjman ki ka fèt adan langaj yo.

Sé mèsté lékòl-la bizwen pli bon fòmasyon asou bilengwism é lingwistik kontak, pou yo sa konprann pli byen difikilté léfan, é pi soutni yo adan aprantisaj-la.

Aktè Klé



Zélèv/ Mèt



Lékol

Kontèks

Matinik, an doub biten ka bay ki ka fè an tout jan konpléksité : anségné é aprann fwansé kon lang lékòl, alò menm koté fwansé é kréyol ka viv ansanm. Étid-lasa ka analiz jan anségné fwansé ka maré épi réyalité sosyo-lingwistik Matinik, koté moun ka sèvi dé lang diféran chak jou.

Yo ka mété lantansyon asou difikilté léfan é mèsté ka trapé lè yo ni pou sèvi fwansé an an lanvironnman koté kréyol ka toujou la.

Modèl polilèktal-la pé itil, paskè i ka édé léfan sav sa lang pou sèvi, selon koté yo yé : fwansé estanda, fwansé matinitjè (ki ni tèk kréyol adan'y), ou kréyol, selon sitiyaasyon-a yo ka palé adan'y.



Ansegné fwansé adan an kontèks kréyolofòn an Matinik MATINIK (LA FRANS)

Décryspasion

Sé an étid kalitatif (pa ni chif, mé bon obsèrvasyon), ki fèt asou jan moun ka palé, jan mèsté ka ansegné, é jan léfan ka réponn. Yo gadé kou lékòl-la, fè entèvyou é analiz sa léfan ka di é ka matjé (sé ti-moun ki ni ant 8 é 12 lanné).

- Étid-lasa, menm si i pa tro vyé, sé yonn adan sé pli solid ki fèt asou sa, an primè an Matinik, ant 2006 é 2007.

- Yo rasanblé anlo transkripsyon pawol ki té ka passé ant mèsté é léfan, é sa fè nou wè klè klè ki difikilté langaj ka parèt souvan.

Lison nou aprann

Jan fwansé ka ansegné adan lékòl pa toujou matché èvè jan léfan ka sèvi lang lan chak jou, sa ka fè aprantisaj-la vin difisil pou yo.

Anpil mèsté ka wè entèferans kréyol an fwansé kon an “fot”, olyé yo vwè’y kon on adaptasyon natirèl ki vini adan bilengwism.

Étid-la ka pwopoze an lòt jan pou ansegné, yo kriyé sa “pédagogie de la variation” — sé pou rekonèt ki ka ni plizyè kalite fwansé é kréyol ki ka viv ansanm, é pou mété yo plis fleksib adan jan nou ansegné.

An egzanp :

Léfan ka sèvi kréyol adan fwansé estanda, kon sa :

« Mwen pran somèy » (ki ka vin « J’ai pris sommeil »). Sa sòti adan kréyol « pwan somey » (dòmì).

Mèsté ka kòrjé an di : « Je me suis endormi ».

Mé i pa ka eksplike poukwa « prendresommeil » pa bon an fwansé, épi sa ka fè pèd on bon chans pou aprann plis lè yo ka fè konparazon ant dé lang-lan.



Délang adan la pitit lékòl Charles Buls

BÈLJIK

An kout zié

An 2020, lékòl primè Charles Buls ki an Brisèl, Bèljik, té mèté an plas an jan pou ansegné an bilengwism an fwansé é an flaman (nèrlanè). Atravè sa, léfan ka aprann dé lang-la ansanm, adan on jan pou yo ka vinn pli gran ansanm — sa ka mèté adan plas on gro pas pou prensip « viv ansanm » ki ni an Brisèl.

Aktè Klé



Zélèv/profésés



Lékolol

Kontèks

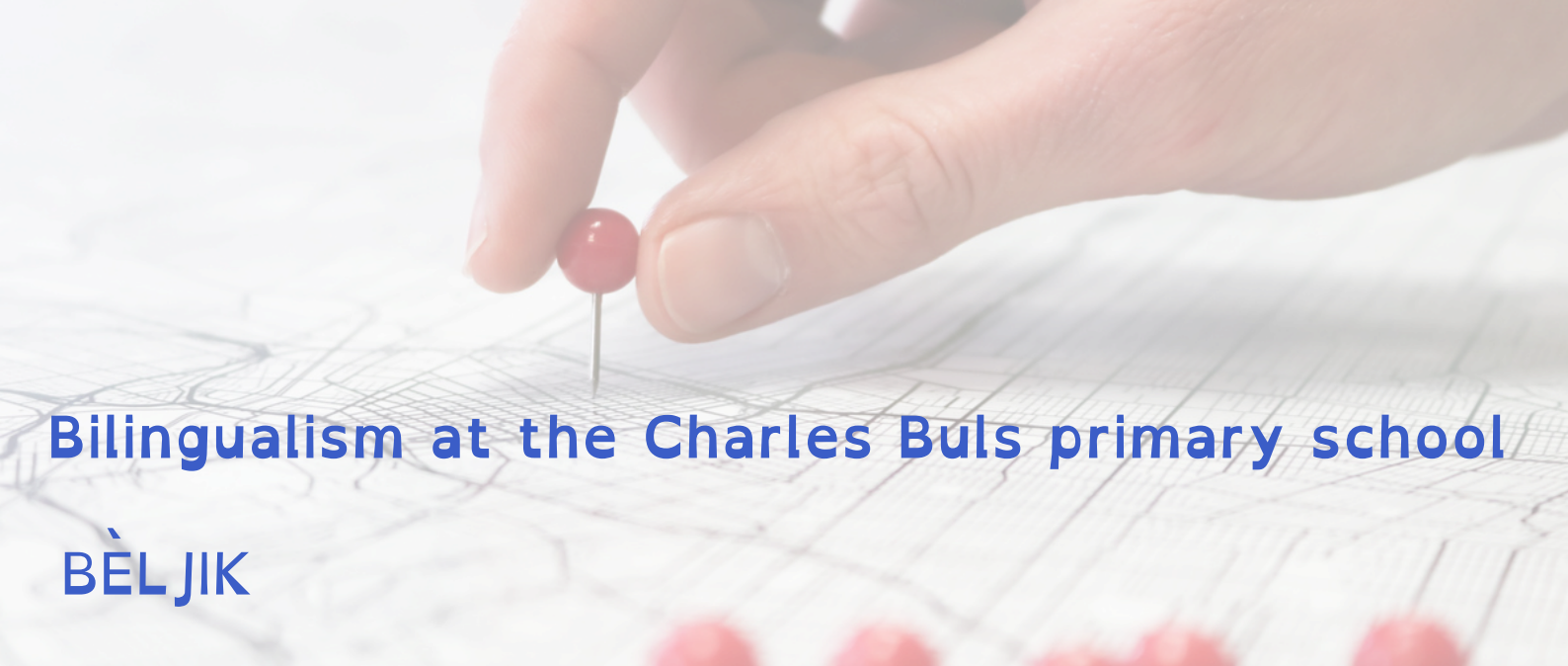
Bèljik ni twa kominoté lingwistik :

- Kominoté fwansé • Kominoté flaman

- Kominoté almanofòn

Istwa politik Bèljik ka anpèsé jan lang ka ansegné adan lékòl-la, é sa ka mennen anlo règ jik pou chwazi ki lang pou sèvi an lékòl, menm jan pou lang etranjé.

Malgré sa, tandans-la té plis pou di “on kominoté, on lang”, mè lékòl Charles Buls té anvan-gard an mèté bilengwism fwansé-nèrlanè an plas adan Brisèl.



Bilingualism at the Charles Buls primary school

BÈLJIK

Décryspasion

Inisyativ-lasa té mété an plas an séptanm 2020, kat an aprè yo té ouvè premye bakaloreya an ansègnman bileng. Vil Brisèl té anvi ba léfan an ansègnman multileng an bon kalité, é pou sa yo kréyé sa bakaloreya pou fòmé mèté ki ka fè travay-la adan rejyon Brisèl.

Lékòl Charles Buls, ki chita an katye Marolles ki gen anlo kilti divès, té prèmyé lékòl ki té ka fè pwogram imèsyon-lasa. Yo kòmansé épi premye lanné lékòl primè, é pwogram nan kontinyé agrandi pou kouvè tout lékòl adan plizyè lanné aprè.

Sa pa té jis pou kontni kour-la, men osi pou bibliyotèk, aktivité a déwò lékòl é menm tan ki léfan ka jwé an rékréasyon. Dé mèté, on ki ka palé fwansé é on ki ka palé nèrlanè, ka travay ansanm pou édé timoun aprann dé lang yo. Yo fè an pou léfan ka pasé moiti kour an fwansé, moiti an nèrlanè, épi an jan ki amizan é natirèl.

Lison nou aprann

Ka lékòl Charles Buls ka montré nou ki jan aprantisaj imèsif (plonje adan lang) é amizan ka édé fè lang viv ansanm, épi osi fòmasyon mèté ki byen fèt ansanm épi on bon soutyen enstitisyon an ka jwé an gran wòl pou fè sa maché byen.

Bruksel Vol Taal & Komisyon Kominotè Flaman Pwoyé multiling

BÈLJIK

An kout zié

Plis ki 50 lékòl ki ka sèvi lang olandè an zòn Bruksel, yo rantwé adan on inisyativ ki vlé ranfòsé pliz lang (multilingwism).

Lè yo ka fè sa, yo ka ba léfan an soutyen edikatif an olandè, fwansé, anglé é lòt lang ki léfan ka palé lakay yo.

Tout pwoyé ki fèt anba pwogram-lasa, yo mété yo an liy asou on portal adan

Kontèks

Anbrèf, lavil Bruksel gen misyon pou édé ak pwomouvwe bilengwism adan lékòl.

Kominotè Flaman (VGC) ka jéré on rezo sèvis é batiman an olandè ki sèvi pou zafè édikasyon é kilti.

Sant-lasa ka bay nouvo règlman é lajan pou ranfòsé pliz lang adan lékòl yo.

Pwoyé ki sòti nan inisyativ-la fè an baz-doné sou Entènèt ki kriyé « Brussel Vol Taal », ki ka sèvi pwofesè ki an Bruksel.

Aktè Klé



Profèsè/Zélèv



Lékòl



Bruksel Vol Taal & Komisyon Kominotè Flaman

Pwoyé multiling

BÈLJIK

Décryspasion

An 2023, Komisyon Kominotè Flaman (VGC) mété an règlman espesyal é ba lékòl ki sèvi lang olandè (an primè é an segondè) lajan pou yo ka fè pwoyé ki sèvi pliz lang (multilingwism).

52 lékòl té ka patisipé, sa vlé di doub kon lanné avan.

Tout pwoyé lékòl sa yo fè, yo mété yo asou portal « Brussel Vol Taal » (Bruksel plen lang).

Portal-la ka sèvi lékòl ki an olandè Bruksel é ba pwofesè zouti, matjé, gid, èd pou yo ka konprann jan léfan aprann lang, sitiwayon patikilyé léfan Bruksel, épi ba yo on ide ki jan lékòl ka fè bagay adan pratik.

Pwoyé sa yo ka ale sòti an ti aksyon pou yon ti tan jis adan travay ki ka fè an chanjman djanm, yo ka ba pwofesè anlo chans pou yo ka enspire é sèvi menm jan.

Lison non aprann

Patisipasyon ki ka ogmante adan inisyativ pou pliz lang ka montre on gran lanvi pou on edikasyon ki ka respeité tout lang.

Fè zouti ansanm asou Entènèt ka édé kolaborasyon ant lékòl é ka ba pwofesè zouti pratik pou édé léfan ki ka sèvi pliz lang byen.

GID LANGAJ



**Gid pou on ledikasyon
entèlijan**
Niméwo pwojé: 2024-1-PT01-KA220-SCH-000250257

